

TARİHİN MEŞALESİ

TORCH OF HISTORY

RÖNESANS
Renaissance

Ab humanitate ad digitalem

**RÖNESANS'IN GÖLGESİNDEKİ IŞIK:
KADINLAR VE SESSİZ DEVRİMLER**

*The Light Hidden in the Shadow of the
Renaissance:
Women and Silent Revolutions*

Gözlemden Algoritmaya Uzanan Bilimsel Dönüşüm

From Observation to Algorithms: The Scientific Transformation

**Bir Rönesans Olarak Öğrenme:
Modern Sınıflarda Merakın Yeniden Doğuşu**

Learning as a Renaissance: The Rebirth of Curiosity in Modern Classrooms

SAYI:2
MAYIS 2026

vol 02
MAY, 2026

Bu dergi, TED Edirne Koleji Anadolu Lisesi tarafından tarih dergisi olarak Türkçe ve İngilizce çift dil şeklinde her yıl mayıs ayında yılda bir kez çıkarılır. 2026 yılı teması “RÖNESANS” olarak belirlenmiştir.

TARİHİN MEŞALESİ

TORCH OF HISTORY

YAYIN YÖNETMENLERİ

AHMET UZUNÇINAR
UMUT EREN

DİJİTAL DÜZENLEME

BORA VARDAR

İÇERİK DENETLEME

AYSUN NOİÇ
BANU BALCI
UĞUR AKINLAR

ÇİZERLER

ADA EZGİ PÖGE
BEYLEM MERİÇ YÜCEL
DEFNE IŞIK BAYRAKTAROĞLU

YAZARLAR

AHMET UZUNÇINAR
UMUT EREN
UĞUR AKINLAR
GÖKÇE KARANFİL
GAMZE İMRAK BOZTUNA
OĞUZHAN BİRER
MELEK ZEYNEP KILIÇ
ALİ ARAS KARACAN
TUNÇ İLK
ÖZÜM SENA GÜDÜL
DERİN ŞENBAŞ
MELİS KURŞUNERLER

BULMACA

RÜZGAR ÖZGÜN KURULTAK

İÇİNDEKİLER

Contents

BİR RÖNESANS OLARAK ÖĞRENME: MODERN SINIFLARDA MERAKIN YENİDEN DOĞUŞU	4
RÖNESANS'IN GÖLGESİNDEKİ IŞIK: KADINLAR VE SESSİZ DEVRİMLER	6
ZAMAN DEĞİŞİR AMA ETKİ AYNI KALIR	10
RÖNESANS DÖNEMİ FELSEFE ÜZERİNE	12
RÖNESANS'TA EDEBİYATLA İNSANI YENİDEN KEŞFETMEK	16
RÖNESANS DÖNEMİNDE GÜNDELİK YAŞAM	20
ÇIĞIR AÇAN BİR DÖNEM EDEBİYATI: RÖNESANS EDEBİYATI	22
HARİTALARIN GÖLGESİNDE KALANLAR: COĞRAFİ KEŞİFLERİN BİLİNMEYEN YÜZÜ	24
GÖZLEMEN ALGORİTMAYA UZANAN BİLİMSEL DÖNÜŞÜM	28
PANTHEON	30
RÖNESANS HAKKINDA FİLMLER	32
MERİÇ'TE BİR RİTİM: RÖNESANS'TAN GÜNÜMÜZE BİLGİ, DİSİPLİN VE KÜREK	34
RÖPORTAJ	37
BULMACA VE DİJİTAL OYUNLAR	41
ÖĞRENCİLERİMİZİN ÇİZİMLERİYLE RÖNESANS	45

ÖN SÖZ

FOREWORD

Rönesans, yalnızca Avrupa’da başlayan bir sanat ve bilim hareketi değil; insan aklının yeniden kendini keşfetme yolculuğuydu. Orta Çağ’ın karanlığından yükselen bu düşünce ışığı; bilimi, sanatı ve özgür düşüncüyü insanlığın merkezine taşıdı. Bugün ise dijital çağın dünyasında bilgi, aynı o dönemde olduğu gibi toplumları değiştiren en büyük güç olmaya devam ediyor.

Tarihin Meşalesi dergimizin ikinci sayısında, geçmişin bu büyük dönüşümünü farklı yönleriyle ele alırken tarih ile günümüz arasında köprü kurmayı amaçladık. Aynı zamanda dergimizin çift dilli yapısıyla tarihsel birikimi daha geniş bir okur kitlesiyle dergimizi buluşturmanın heyecanını taşıyoruz. Çünkü tarih yalnızca geçmişi anlatmaz, kültürler arasında ortak bir dil kurar.

Bu sayının hazırlanmasında emeği geçen tüm öğrenci ve öğretmenlerimize teşekkür ediyor, sayfalar arasında yapacağınız bu yolculuğun sizlere yeni ufuklar açmasını diliyoruz.

Keyifli okumalar.

The Renaissance was not merely an artistic and scientific movement that began in Europe; it was a journey of humanity rediscovering the power of the human mind. Rising from the darkness of the Middle Ages, this intellectual light placed science, art, and free thought at the very center of human existence. Today, in the digital age, knowledge continues to be the greatest force shaping societies—just as it was in that transformative period.

In the second issue of Tarihin Meşalesi, we aim to explore this great transformation of the past from different perspectives while building a bridge between history and the present. At the same time, through the bilingual nature of our magazine, we are excited to share this historical richness with a wider audience. Because history does not merely tell the past; it creates a common language between cultures.

We would like to thank all the students and teachers who contributed to this issue, and we hope that this journey through our pages will open new horizons for you.

Enjoy your reading.

Bir Rönesans Olarak Öğrenme: Modern Sınıflarda Merakın Yeniden Doğuşu

Learning as a Renaissance: The Rebirth of Curiosity in Modern Classrooms

Rönesans; yalnızca sanatın, bilimin ve felsefenin yeniden doğuşu değil; insanın kendi potansiyelini fark etme cesaretinin de simgesiydi. Bu çağda insan, bilgiye ulaşmakla kalmadı; onu sorgulamayı, dönüştürmeyi ve paylaşmayı da öğrendi. Bugün eğitim dünyasında bizi bekleyen en büyük meydan okuma, aynı yeniden doğuşu öğrencilerimizin zihninde ve kalbinde yeniden başlatabilmektir.

Günümüzün hızlı ve rekabetçi eğitim ortamı, kimi zaman bilginin özünü gölgede bırakabiliyor. Öğrenciler, sınavlar ve ölçme sistemleri arasında bilgiye sahip olmayı “öğrenmenin sonu” olarak görebiliyorlar. Oysa gerçek öğrenme, bilginin değil; merakın başladığı yeredir. Rönesans düşünürlerinin yaptığı tam da buydu: Bilineni sorgulamak, görünmeyeni hayal etmek, yanlışlanma riskini göze alarak keşfetmek. Eğitimciler olarak bizlerin görevi de aynı cesareti öğrencilerimize aşılaktır.

Bugünün sınıfları, artık sadece ders yapılan mekânlar değil; fikirlerin, duyguların ve keşiflerin paylaşıldığı dinamik öğrenme toplulukları olmalıdır. Öğretmen; bilgi aktaran kişi olmaktan çok, öğrencinin içindeki potansiyeli açığa çıkaran bir rehberdir. Bir anlamda, her öğretmen bir Rönesans düşünürüdür; farklı disiplinleri buluşturan, sanatla bilimi, akılla sezgiyi bir araya getiren bir köprü.

The Renaissance was not only the rebirth of art, science, and philosophy; it was also a symbol of humanity's courage to recognize its own potential. During this era, people did not merely seek knowledge — they learned to question it, transform it, and share it. Today, the greatest challenge awaiting the world of education is to spark that same rebirth once again in the minds and hearts of our students.

The fast-paced and highly competitive educational environment of today can sometimes overshadow the true essence of knowledge. Students may come to see possessing information as the ultimate goal of learning, trapped within exams and assessment systems. Yet genuine learning begins not with information itself, but with curiosity. This is precisely what Renaissance thinkers embodied: questioning what was known, imagining the unseen, and daring to explore despite the risk of being wrong. As educators, our responsibility is to instill that same courage in our students.

Today's classrooms are no longer merely places where lessons are taught; they must become dynamic learning communities where ideas, emotions, and discoveries are shared. The teacher is no longer simply a transmitter of information, but a guide who reveals the potential within each student. In a sense, every teacher is a Renaissance thinker ; a bridge that unites disciplines, bringing together art and science, reason and intuition.

Öğrenmenin Rönesans'ı; teknolojiyle değil, insanla başlar. Yapay zekâ, dijital araçlar ya da algoritmalar, öğrenme sürecini zenginleştirebilir ama öğrenmenin kalbinde daima insan vardır: merak eden, düşünen, anlamlandıran ve yeniden üreten insan. Bu nedenle eğitim, yalnızca geleceğe hazırlık değil; aynı zamanda insan olmanın derin anlamını keşfetme sürecidir.

TED vizyonu da tam olarak bu noktada anlam kazanıyor. Öğrencilerimize sadece bilgi aktarmıyor; onları düşünen, sorgulayan, üreten bireyler olarak yetiştiriyoruz. Onlara her dersin, her projenin, her tartışmanın birer "yeniden doğuş" fırsatı olduğunu hatırlatıyoruz. Çünkü merak ettikleri sürece yaşayacakları her öğrenme anı, küçük bir Rönesans'tır.

Bugün biz eğitimciler, geçmişin aydınlanma ruhunu dijital çağın sınıflarına taşıyoruz. Her öğrencinin içinde bir Leonardo, bir Hypatia ya da bir Galileo potansiyeli saklı. Onlara düşen, o potansiyeli keşfetmek; bize düşen, o potansiyelin doğması için uygun zemini hazırlamak.

Rönesans, bir dönemin adıydı ama bir zihniyet olarak asla sona ermedi. Her sınıfta, her merak eden çocukta, her öğrenmeye açık öğretmende yeniden doğuyor. Ve belki de insanlığın en büyük umudu, işte bu hiç bitmeyen yeniden doğuşun kendisidir.

The Renaissance of learning begins not with technology, but with humanity. Artificial intelligence, digital tools, and algorithms may enrich the learning process, but at the heart of learning there will always be the human being: the one who is curious, reflective, capable of making meaning, and able to create anew. For this reason, education is not merely preparation for the future; it is also a journey toward discovering the deeper meaning of being human.

This is precisely where the TED vision gains its significance. We do not simply transfer knowledge to our students; we nurture them as individuals who think, question, and create. We remind them that every lesson, every project, and every discussion is an opportunity for "rebirth." Because every moment of learning fueled by curiosity is, in itself, a small Renaissance.

Today, as educators, we carry the spirit of past enlightenment into the classrooms of the digital age. Within every student lies the potential of a Leonardo, a Hypatia, or a Galileo. Their task is to discover that potential; ours is to create the conditions in which it can emerge.

The Renaissance may have been the name of an era, but as a mindset, it never truly ended. It is reborn in every classroom, in every curious child, and in every teacher open to learning. And perhaps humanity's greatest hope lies precisely in this endless rebirth.

RÖNESANS'IN GÖLGESİNDEKİ IŞIK: KADINLAR VE SESSİZ DEVRİMLER

The Light Hidden in the Shadow of the Renaissance: Women and Silent Revolutions

Rönesans anlatıları çoğu zaman tek bir sahnede geçer. Merkezde erkek dehalar vardır: Michelangelo'nun mermeri, Leonardo'nun defteri, Raphael'in freskleri... Peki ya kadınlar? Oysa bu sahnenin karanlık köşelerinde, tarihin fırçasının kenarında hep kadınlar durur. Kimileri sanatçı, kimileri ilham perisi olarak Rönesans'ı şekillendirmiştir. Bu yazıyla Rönesans'taki kadınların gölgedeki varlığıyla ışığın asıl kaynağı olduklarına değinmek istiyorum.

Narratives of the Renaissance are often staged in a single familiar scene. At the center stand male geniuses: Michelangelo with his marble, Leonardo with his notebooks, Raphael with his frescoes. But what about the women? In the darker corners of this stage, at the edges of history's brushstroke, women were always present. Some were artists, others muses, yet all of them helped shape the Renaissance. With this essay, I would like to emphasize how women, though often hidden in the shadows, were in fact among the true sources of its light.

Resim yapmanın günah sayıldığı bir çağda sessiz bir isyana imza atan Sofonisba Anguissola, Rönesans'ın en sıra dışı kadın sanatçılarından biridir. Ama onu ilginç kılan yalnızca yeteneği değil, nasıl hayatta kaldığıdır. Kadınların çıplak model çizmesi yasakken, anatomi eğitimi almaları neredeyse imkânsızken Sofonisba; kendi ailesini model olarak kullanmıştır. Kardeşlerini satranç oynarken resmettiği tablo, yalnızca bir aile sahnesi değil; kadının zihinsel kapasitesine dair sessiz bir manifestodur. Daha çarpıcı olan ise Michelangelo'nun, Sofonisba'ya çizim gönderip düzeltmeler yapmasıdır. Ancak tarih kitapları bu ilişkiyi usta-öğrenci olarak aktarmaz. Çünkü Rönesans anlatısında kadınlar ustalaşamaz, yalnızca öğrenir.

Sofonisba Anguissola, who carried out a silent rebellion in an era when painting was often considered inappropriate for women, was one of the most extraordinary female artists of the Renaissance. What makes her remarkable is not only her talent, but also the way she managed to survive and create within such restrictions. At a time when women were forbidden from drawing nude models and were almost entirely excluded from anatomical education, Sofonisba used her own family members as models. Her painting of her sisters playing chess is not merely a family portrait; it is also a quiet manifesto about women's intellectual capacity. Even more striking is the fact that Michelangelo himself exchanged drawings with Sofonisba and corrected her work. Yet history books rarely describe this relationship as one between master and apprentice. In Renaissance narratives, women were not allowed to become masters; they were expected only to learn.

Rönesans'ın kadın sanatçıları yalnızca saraylarda ya da aristokrat çevrelerde yetişmedi. Manastırlar, kadınlar için bir özgürlük alanıydı. Rahibe ressam Plautilla Nelli, erkeklerin hâkim olduğu İncil sahnelerini kadın gözüyle yorumlamıştır. Onun “Son Akşam Yemeği” tablosunda havariler neredeyse kırılmandır, güç yerine insani kaygılar ön plandadır. Bu durum tesadüf değildir. Kadınların kamusal alandan dışlandığı bir çağda, manastırlar hem entelektüel hem sanatsal üretimin gizli merkezleri hâline gelmiş; Rönesans'ın özgür düşünce ideali, kadınlar için çoğu zaman duvarların ardında filizlenmiştir.

The female artists of the Renaissance did not emerge solely from royal courts or aristocratic circles. Convents also became spaces of relative freedom for women. The nun and painter Plautilla Nelli interpreted biblical scenes—traditionally dominated by male artists—through a female perspective. In her version of *The Last Supper*, the apostles appear almost fragile, with human concerns taking precedence over power and authority. This was no coincidence. In an age when women were excluded from public life, convents became hidden centers of intellectual and artistic production. For women, the Renaissance ideal of free thought often blossomed behind monastery walls.

Rönesans tablolarındaki kadın figürleri yalnızca estetik objeler değildir, çoğu zaman politik ve ideolojik mesajlar taşır. Botticelli'nin “Venüs'ün Doğuşu” tablosu, güzellikten çok Floransa aristokrasisinin ahlak anlayışını yansıtır. Venüs çıplaktır ama erotik değildir çünkü kadın bedeni burada arzunun değil, kontrolün simgesidir. Daha az bilinen bir örnek ise Isabella d'Este'dir. Kendisi bir ressam değildir fakat sipariş ettiği tablolarla Rönesans sanatının yönünü belirlemiştir. Sanatçılara, kadın figürlerinin nasıl resmedileceğini ayrıntılı talimatlarla dikte eden Isabella, tarihte belki de ilk “sanat küratörlerinden” biridir.

The female figures in Renaissance paintings were not merely aesthetic objects; they frequently carried political and ideological meanings. Botticelli's *The Birth of Venus*, for example, reflects not only beauty but also the moral understanding of Florentine aristocracy. Venus is nude, yet not erotic, because the female body here symbolizes control rather than desire. A lesser-known but equally important figure is Isabella d'Este. She was not a painter herself, but through the artworks she commissioned, she shaped the direction of Renaissance art. By giving artists detailed instructions on how women should be depicted, Isabella became perhaps one of history's first art curators.

Birçok kadın sanatçı eserlerini imzalamamıştır çünkü imza atmak, “kamusal iddia” anlamına geliyordu. Kimilerinin eserleri ise doğrudan erkek akrabalarının adıyla anılmıştır. Artemisia Gentileschi’nin yaşadığı travma ve buna rağmen resmettiği güçlü kadın figürleri, Rönesans’ın “idealleştirilmiş kadın” anlayışını paramparça eder. Onun Judith’i zarif değildir, kararlıdır. Bu, yalnızca bir sanatsal tercih değil; kişisel bir hesaplaşmadır. Artemisia’nın fırçası, erkek şiddetine karşı bir hafıza mekânı gibidir.

Many female artists did not sign their works because signing a painting implied making a public claim to authorship. In other cases, their works were directly attributed to male relatives. Artemisia Gentileschi’s life and art reveal this struggle vividly. The trauma she experienced, combined with the powerful female figures she painted, shattered the Renaissance ideal of the “perfect woman.” Her Judith is not delicate or passive; she is determined and resolute. This was not merely an artistic choice, but also a deeply personal confrontation. Artemisia’s brush became a site of memory and resistance against male violence.

Rönesans, kadınlar için çoğu zaman bir çelişkiler çağıdır. Antik Çağ idealleri yeniden keşfedilirken kadınlar bu ideallerin öznesi değil, nesnesi olarak konumlandırılmıştır. Buna rağmen kadınlar; manastırlarda, saraylarda, ev içi atölyelerde kendi Rönesanslarını yaratmıştır. Belki de asıl soru şudur: Rönesans gerçekten bir “yeniden doğuş” muydu, kimin yeniden doğuşuydu? Yoksa bazı seslerin yükselmesine izin verilen bir çağ mıydı? Kadınların hikâyeleri, hâlâ bu soruya cevap vermeye devam ediyor.

For women, the Renaissance was often an age of contradictions. While the ideals of Antiquity were rediscovered, women themselves were positioned not as subjects of these ideals, but as objects within them. Nevertheless, women created their own versions of the Renaissance in convents, palaces, and domestic workshops. Perhaps the real question is this: Was the Renaissance truly a “rebirth,” and if so, whose rebirth was it? Or was it an age in which only certain voices were allowed to rise? The stories of women continue to answer this question even today.

KAYNAKÇA \ References

- Akkaya, A. Sanat Tarihinde Kadın. İletişim Yayınları, 2018.
- Arslan, A. “Rönesans Sanatında Kadın İmgesi.” Sanat ve Tasarım Dergisi, cilt 6, sayı 2, 2016, ss. 45–62.
- Berktaş, F. Tarihin Cinsiyeti. Metis Yayınları, 2012.
- Civelek, G. “Rönesans Resminde Kadın Figürü ve Temsil Sorunu.” ArtSanat, sayı 13, 2020, ss. 85–102.
- Duggan, Christopher. İtalya’nın Kısa Tarihi. Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2020.
- Ergüven, M. Sanat ve Cinsiyet. Yapı Kredi Yayınları, 2014.
- İpşiroğlu, N. Sanatta Rönesans. Remzi Kitabevi, 2011.
- Şentürk, R. “Batı Sanatında Kadın Bedeninin Temsili.” İnsan & Toplum, cilt 9, sayı 3, 2019, ss. 113–132.
- Eco, Umberto. 16. Yüzyıl Rönesans Çağı. Çev. Adnan Tonguç, Alfa Yayınları, 2019.
- Yılmaz, H. Rönesans Avrupa’sında Kültür ve Toplum. İmge Kitabevi, 2015.

Zaman Değişir Ama Etki Aynı Kalır

Time Changes but The Impact Remains the Same

Ayaklarımızın altındaki toprağın bile güvenli olup olmadığını bilmiyoruz. Kütüphanedeki raflar birer birer devrilirken ne pahasına olursa olsun korumam gereken belgelerin yere düştüğünü fark ettim, parşömenler tozla kaplanmıştı. Şehrin sokaklarında yalnızca rüzgâr hareket ediyordu. Evlerin pencereleri kapalıydı ama içeriden fısıltılar ve ağlama sesleri geliyordu. Bir grup askerin hızla yürüdüğünü gördüm, Konstantinopolis hiç bu kadar sessiz olmamıştı. Fakat bu, fırtınadan önceki sessizlikti.

Bu, bir ordunun karşı koyabileceği bir düşman değildi; tarihin ağırlığı gibi kaçınılmaz bir şeydi, bizi Osmanlılar arasında sıkıştıran bir kaderdi. Bir bilgin olarak bu felakette benim de bir payım olup olmadığını düşündüm. Osmanlılar ne zaman gelecekti, burayı yakacaklar mıydı? Beni öldürecekler miydi?

Bu düşünceler zihnimi sararken kendimi bir anda kuşatmanın ortasında kalan Venediklilerle birlikte buldum. Amacımız, Floransa'ya en güvenli yoldan ulaşmaktı.

O dindar adamın nerede olduğunu ve son kilise çanını çaldığında ne hissedeceğini merak ettim. Herkes şehrin sonunun geldiğine inanıyordu. Rivayete göre, Türkler Çemberlitaş'a ulaştığında gökten elinde kılıçla bir melek incek ve Türkler geri çekilecekti. Bizanslılar da ayağa kalkacak, onları takip edecek ve yok edecekti. Bizans'ın kutsal emanetlerinden bazılarının burada gömülü olduğuna inanıldığı için, bu söylenti uzun süre inandırıcılığını korudu — ta ki bugüne kadar. "Konstantinopolis'in Düşüşü" gelmişti.

We do not even know if the ground beneath our feet is safe. I realize that the documents I need to protect at all costs have fallen as the shelves in my library collapse one by one, parchments were covered in dust. Only the wind was moving through the streets of the city. The windows of the houses were shut, but whispers and cries could be heard from within. I could see a group of soldiers marching quickly, Constantinople had never been so silent. But this was the calm before the storm. This was not an enemy that an army could resist; it was something inevitable, like the weight of history upon us, caught between the Ottomans. As a scholar, I wondered if I played any role in this catastrophe. When will the Ottomans arrive, would they burn this place? Would they kill me?

With these thoughts overwhelming me, I found myself merged with the Venetians, who suddenly found themselves in the heart of the siege. Our goal was to take the safest route to Florence.

I wondered where that devout believer and how he would feel when he rang the last church bell. Everyone believed that the end of the city had come. According to belief, when the Turks reached Cemberlitas, an angel would descend from the sky with a sword, and then the Turks would retreat. The Byzantines would rise up, follow them, and destroy them. Since some of Byzantium's sacred relics were believed to be buried here, this rumor gained credibility, until now. The Fall of Constantinople has come.

Kaçışımı hâlâ dün gibi hatırlıyorum. Floransa'da büyük bir ayaklanma çıktığına dair söylentiler dolaşıyordu. Buraya geldiğimden beri özgürdüm. Ancak bu özgürlüğün Konstantinopolis'te de devam edeceğini öğrendiğimde şaşırdım. Korkuyla kaçtığım yer ne beni korkutacak ne de düzenimi bozacaktı. Günlerce bunu düşündüm Tanrı beni buraya boşuna göndermemiştir. Belki de beni değişime tanık olmam için değil, değişimi başlatmam için göndermişti. Kim tahmin edebilirdi ki Rönesans'ın en önemli figürlerinden biri olacağımı?

I still remember my escape as if it were yesterday. Rumors were spreading about a major uprising in Florence. I had been free since I arrived here. However, I was surprised to learn that this freedom would continue in Constantinople as well. The place I had fled from in fear would neither terrify me nor disrupt my order. I pondered this for days—God had not sent me here in vain. Perhaps I was not sent to witness change, but to bring it about. Who would have guessed that I would become one of the key figures of the Renaissance?

Osmanlı ordusu şehre girdiğinde savaşın gürültüsünün yerini bir sessizlik aldı. O anda herkesin tek bir dileği vardı: hayatta kalmak. İnsan içindeki en derin korku ve en temel duygu: ölüm. Kimseye zarar verilmeyeceği ilan edildiğinde karanlık bir anda dağıldı. O anda insanların ettiği dualarla bugün Gazze'de bekleyenlerin duaları arasında bir bağ vardı. Korku, insanın her köşesine sızır; yaşama isteği savaşın en insani yönüdür. Gazze'deki insanlar da ölümün pençesinde bu duaları ediyorlardı. Belki de ilk kez, gerçekten insan gibi davranıyorlardı çünkü ölüm korkusunu yaşamadan insanın ne kadar insan olabileceğini anlamak mümkün değildir.

When the Ottoman army entered the city, the noise of battle was replaced by a silence. In that moment, everyone shared a wish: to survive. The deepest fear and the most fundamental emotion within humans, death. When it was announced that no one would be harmed, the gloom suddenly lifted.

There was a connection between the prayers of the people at that moment and the prayers of those waiting in Gaza today. Fear seeps into every corner of a person; the will to survive is more human aspect of war.

The people in Gaza, too, were offering these prayers while being in the grip of death. Perhaps for the first time, they were acting like humans, for without experiencing the fear of death, it is impossible to truly understand how human one can be.

RÖNESANS DÖNEMİ FELSEFE ÜZERİNE

On Renaissance Philosophy

Rönesans Dönemi gerek bu döneme giden süreç gerekse bu dönemin sonuçları olsun insanlık tarihi açısından önemi yadsınamayacak birbirine bağlı olarak gelişen bir olaylar silsilesidir. O zamana kadar yaygın olan pek çok anlayışı reddetmesi ve temelinde insana bağlı felsefeyi esas alması sebebiyle Rönesans için adeta ikinci bir Hellenistik Dönem veya Antik Yunan'ın yeniden doğuşu gibi yakıştırmalar yapabiliriz. Zira bu dönemde tekrar alevlenen felsefi düşüncelere baktığımızda bile (Epikürcülük, Stoacılık, Septisizim, Neo-Platonizm, Neo-Aristotalesçilik, Metadalojik veya deneysel Aristotalesçilik gibi de düşünülebilir.) Antik Yunan etkisi bariz bir şekilde görülmektedir.

The Renaissance Period, both in terms of the process leading up to it and the consequences it created, was a chain of interconnected events whose importance for human history cannot be denied. Since it rejected many of the ideas that had been dominant until that time and adopted a philosophy centered on humanity, the Renaissance can almost be described as a second Hellenistic Age or the rebirth of Ancient Greece. Indeed, when we examine the philosophical ideas that revived during this period—such as Epicureanism, Stoicism, Skepticism, Neo-Platonism, and Neo-Aristotelianism—the influence of Ancient Greece can clearly be seen.

İşte tam da bu yüzden Rönesans bu kadar önemlidir çünkü Rönesans ile birlikte felsefe ve düşünce özüne dönmüş Orta Çağ Avrupası'nda çok uzun bir süre "başrol" olarak oynamış bir aktör yerinden devrilmiş ve felsefeyi felsefe yapan asıl iki ögenin yani insanın kendisinin ve aklının tekrar temel belirleyici olmasını sağlamıştır. Bu iki temel esasın benimsendiği bir felsefi düşünce dünyasının sonuçlarıysa bugünkü yaşadığımız dünyanın ve o dünyayı etkileyen temel pek çok görüşün doğmasına zemin hazırlamıştır.

This is precisely why the Renaissance is so significant: with the Renaissance, philosophy and thought returned to their essence. An actor that had played the "leading role" throughout the Middle Ages was overthrown, and the two fundamental elements that truly define philosophy—the human being and human reason—once again became the central determining forces. The results of a philosophical world built upon these two principles laid the groundwork for the modern world and many of the ideas that continue to shape it today.

Peki nedir bu Rönesans felsefesini kendisinden önceki dönemden bu kadar ayıran diye soracak olursanız öncelikle biraz Orta Çağ Dönemi felsefesinden ve özellikle yanlış anlaşılmaya müsait “Skolastik inanç” sisteminden biraz bahsedelim: Orta Çağ’da Hristiyanlığın popülerlik kazanmasıyla beraber Hristiyan din adamlarınca temel olarak tartışılan ve üzerine pek çok kitap yazılan birkaç konu oldu bunlar temelde: Tanrı’nın varlığı için ontolojik ve kozmolojik kanıtlar bulmak ve bunları bulurken izlenilecek olan temel yöntem ile alakalı idi.

If we ask what exactly distinguishes Renaissance philosophy from the philosophy of the previous era, we must first briefly discuss medieval philosophy and especially the often misunderstood system known as “Scholasticism.” With the rise of Christianity during the Middle Ages, Christian theologians focused mainly on a few central questions. These included finding ontological and cosmological proofs for the existence of God and determining the proper methods to achieve this.

İşte pek çoğumuzun yanlış anladığı ve dogmatik olarak bildiği kısım burasıdır çünkü bize çoğunlukla öğretilen skolastik felsefenin sorgulamadan uzak ve tabiri caizse “içe kapanık” bir felsefe olduğudur, bu tanım tam olarak yanlış olmamakla beraber tam olarak doğru da değildir. Zira skolastik felsefenin dogmatik olduğu doğrudur ama bu dogmatikliği daha çok ilahi metinlerin sorgulanabilirliği ve vahiyler ile alakalıdır. Çünkü onlara göre dinsel dogmalar sorgulanamaz ama akıl yoluyla geliştirilip ispatlanabilir. İşte Orta Çağ’ın temelini oluşturan Skolastik anlayış, bu şekildedir yani temelde dinsel dogmaları akıl yoluyla ispatlamaya çalışır.

The aspect that many people misunderstand is this: Scholastic philosophy is often taught as a rigid, unquestioning, and closed-minded philosophy. While this description is not entirely wrong, it is also not completely accurate. Scholastic philosophy was indeed dogmatic, but its dogmatism primarily concerned divine revelations and sacred texts. According to scholastic thinkers, religious dogmas could not be questioned, yet they could be explained and proven through reason. Thus, the Scholastic worldview fundamentally aimed to justify religious doctrines through rational methods.

Şimdi yukarıda tüm bu dediklerimden(Rönesansın felsefenin yönünü değiştirdiği hakkında)sonra şu an yazdıklarım size sanki iki dönem arasında çok da bir farklılık yokmuş gibi bir yanılgıya düşürmesin çünkü Rönesans felsefesi sorgulanmadan doğru olarak kabul edilen pek çok düşünceye karşı çıkmış ve tabi ki Skolastik felsefe için yalnızca bir “araç” görevi gören akıllı, doğruyu(Skolastik felsefede akıl her zaman ikinci plandadır asıl önemli olan inanç ve imandır bu açıdan Skolastik felsefede akıl “sözde” doğruları anlamlandırmak için başvurulmuş bir yoldur gerçeğe ve hakikate ulaştıran temel esas değildir.) bulmada ve insanı anlamada hem bir yöntem hem de bir esas olarak benimsemiş ve felsefe sahnesini tekrardan iki asıl başaktöre yani “İnsanın Kendisine ve İnsan Aklına” devretmiştir.

However, after everything mentioned above about how the Renaissance transformed philosophy, these explanations should not lead us to think that there was little difference between the two periods. Renaissance philosophy opposed many ideas that had previously been accepted without question. Unlike Scholasticism, which treated reason merely as a tool for explaining predetermined truths, Renaissance thinkers viewed reason both as a method for discovering truth and as an essential principle in understanding humanity itself. In this way, philosophy once again handed the stage back to its two true protagonists: the human being and human reason.

Şimdi aradaki farkı biraz olsun anlayabildiysek bu dönemde etkili olan temel düşünce akımlarından ve filozoflardan biraz bahsedelim. Öncelikle herkesin duyduğu “Hümanizm” nedir bu hümanizm bize genelde söylenen insan sevgisi dışında ? Aslında hümanizm yukarıda bahsettiğimiz insan merkezli felsefenin inşa edilmesinde rol oynayan temel düşünce akımıdır. İnsanın kendi özgür iradesini kullanmasını ve hemen bir ilahi otoriteye veya iradeye boyun eğmemesi gerektiğini savunmuştur, bu açıdan hümanizmle beraber laiklik ve özgürlük adına önemli adımlar atılmıştır. Hümanist bir filozof olarak Erasmus özellikle bu anlayışla beraber akıllı temel alan (Akıllı doğruları açıklamak için kullanılan basit bir araçtan ziyade direkman doğru bilginin kaynağı olarak görmüştür.)bir dini düşünce sistemi geliştirmiş ve bunu “Handbook of the Christian Soldier” adlı eserinde dile getirmiştir.

Now that we better understand the difference between these periods, we can discuss some of the major philosophical movements and thinkers of the Renaissance. One of the best-known concepts is Humanism. Beyond simply “love for humanity,” Humanism was the intellectual movement that played the central role in establishing a human-centered philosophy. It defended the idea that individuals should use their own free will and should not blindly submit to a divine authority or imposed will. In this sense, Humanism contributed significantly to the development of secularism and freedom. As a Humanist philosopher, Erasmus developed a religious understanding based on reason. Rather than seeing reason merely as a simple instrument for explaining truths, he regarded it as a direct source of true knowledge. He expressed these ideas in his work Handbook of the Christian Soldier.

Bu ayrımın kesin bir şekilde yapılması ve doğanın doğrudan gözlemlenmesi sonucunda ise Aydınlanma Çağı'na giden altın yolun basamakları için temeller atılmış ve "Yeni Doğa Felsefesi" anlayışı ortaya çıkmıştır. Bu dönemde etkili olan bir diğer akım ise "Neo-Platonizmdir" bu akım özellikle Platon'un eserlerinin yeniden çevirisiyle ortaya çıkmış ve Tanrı ile bütünleşme gibi daha sonradan Spinoza'ya da örnek teşkil edecek şekilde mistik bir anlayış benimsemiştir. Bu anlayışlarla beraber Aristotelesçi geleneğin Rönesans Dönemi'ne uygun bir şekilde yorumlanmasıyla ve Montaigne gibi yazarların eserlerinde öne çıkan bilginin kesinliği hakkındaki şüpheler ve daha pek çok belli belirsiz septisizm izleri aklı, gözlemi ve doğayı esas alan bir bilim anlayışının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu akımlar neticesinde Orta Çağ'da skolastik felsefenin temelini oluşturan akıl-inanç(Tekrardan belirteceğim üzere bu ikiliden akıl ön planda değildir, sadece dinsel dogmaları açıklamak için bir araç olarak görülür.) "düalizmi" ortadan kalkmış ve aklın doğruya inancın ise kurtuluşa götüren yol olduğu ve bu iki kavramın farklı kavramlar olduğu vurgulanmıştır.

Another influential movement of the period was Neo-Platonism. Emerging especially through the translation and rediscovery of Plato's works, Neo-Platonism adopted a mystical understanding focused on unity with God, an approach that would later influence philosophers such as Spinoza. Alongside this, reinterpretations of the Aristotelian tradition in accordance with Renaissance ideals, as well as skeptical attitudes toward the certainty of knowledge seen in writers like Montaigne, helped establish a scientific understanding based on reason, observation, and nature. As a result of these intellectual developments, the medieval dualism between faith and reason—which had formed the basis of Scholastic philosophy—was weakened. Reason came to be seen as the path toward truth, while faith became associated with spiritual salvation. This distinction, combined with the direct observation of nature, laid the foundations for the Enlightenment and gave rise to what became known as the "New Philosophy of Nature."

Bu anlayışla dogmatik doğrular reddedilmiş ve Bernardino Telesio, Francesco Patrizi gibi düşünürlerin empirik yaklaşımlarıyla günümüzdeki temel bilimsel metodolojinin temelleri atılmış, Francis Bacon gibi düşünürlerle ilham olmuştur. Son olarak Rönesans Döneminin günümüze en büyük mirası yani Aydınlanma Çağı'na ve modern felsefenin oluşumuna bakacak olursak: Rönesans Dönemi ile yaratılan laik ve hümanist ortamın Aydınlanma Çağı'ndaki rasyanolist yaklaşımların oluşumundaki etkisi büyüktür. Mesela Francis Bacon doğa yasalarına yönelik deneysel olarak çalışmayı ve gözlemler yapmayı esas alarak Rönesans Dönemi hümanist anlayışıyla Aydınlanma Çağı arasında rasyonalizm ve empirizimle bir köprü kurmuştur.

This new understanding rejected dogmatic truths. Through the empirical approaches of thinkers such as Bernardino Telesio and Francesco Patrizi, the foundations of modern scientific methodology were established, inspiring later thinkers like Francis Bacon.

Finally, if we consider the Renaissance's greatest legacy to the modern world—the Enlightenment and modern philosophy—we can clearly see its immense influence. The secular and humanist environment created during the Renaissance strongly contributed to the rise of rationalist approaches in the Enlightenment. Francis Bacon, for example, emphasized experimentation and observation in the study of nature and built a bridge between Renaissance Humanism and Enlightenment rationalism and empiricism.

RÖNESANS'TA EDEBİYATLA İNSANI YENİDEN KEŞFETMEK

REDISCOVERING HUMANITY THROUGH LITERATURE IN THE RENAISSANCE

Tarihin bazı dönemleri vardır ki insanın kendine bakışını kökten değiştirir. Rönesans, işte bu dönüm noktalarından biridir. Orta Çağ boyunca din merkezli bir dünya görüşü hâkimken Rönesans'la birlikte insan aklı, bilimi ve bireysel düşünceyi merkeze alan yeni bir anlayış doğmuştur. Bu değişim, en güçlü yansımalarını edebiyatta göstermiştir. Yazarlar artık yalnızca dinî konuları anlatmakla yetinmemiş; insanın duygularını, korkularını, hayallerini ve iç çatışmalarını eserlerinin merkezine almıştır. Böylece edebiyat, insanı anlatan bir düşünce alanına dönüşmüştür.

There are certain periods in history that fundamentally change the way humanity sees itself. The Renaissance is one of these turning points. During the Middle Ages, a religion-centered worldview dominated society, but with the Renaissance, a new understanding emerged that placed human reason, science, and individual thought at the center. This transformation found one of its strongest reflections in literature. Writers no longer focused solely on religious subjects; instead, they placed human emotions, fears, dreams, and inner conflicts at the center of their works. Thus, literature became a field of thought dedicated to understanding humanity.

Rönesans edebiyatının temelinde hümanizm düşüncesi yer alır. Hümanizm, insanın düşünen ve değerli bir varlık olduğunu savunur. Bu anlayışla birlikte Antik Yunan ve Roma eserleri yeniden okunmuş; Homeros, Platon ve Aristoteles gibi düşünürlerin metinleri edebiyata ilham vermiştir. İlginçtir ki İstanbul'un fethinden sonra Bizans'tan İtalya'ya giden bilginlerin yanlarında götürdükleri el yazmaları, Rönesans'ın hız kazanmasında önemli rol oynamıştır. Ayrıca matbaanın yaygınlaşmasıyla kitaplar çoğalmış; edebiyat yalnızca seçkinlerin değil, halkın da ulaşabildiği bir alan hâline gelmiştir.

At the heart of Renaissance literature lies the idea of Humanism. Humanism argues that human beings are rational and valuable creatures. With this understanding, the works of Ancient Greece and Rome were rediscovered, and the writings of thinkers such as Homer, Plato, and Aristotle inspired literature once again. Interestingly, after the conquest of Constantinople, scholars fleeing from Byzantium to Italy carried valuable manuscripts with them, which played an important role in accelerating the Renaissance. In addition, the spread of the printing press increased the number of books available, making literature accessible not only to the elite but also to ordinary people.

Bu dönemde yazarların Latince yerine halkın konuştuğu dilleri tercih etmesi, edebiyatın yayılmasını sağlamıştır. Dante'nin "İlahi Komediya"yı İtalyanca yazması bu açıdan büyük bir yeniliktir. Dante, cehennemden cennete uzanan yolculuğu anlatırken aslında insanın vicdanıyla yüzleşmesini ele alır. Sürgünle geçen yaşamı ve Beatrice'e duyduğu derin sevgi, onun eserlerine güçlü bir duygu dünyası kazandırmıştır. Dante'yi okurken insanın yalnızca inanan değil, sorgulayan ve acı çeken bir varlık olduğunu hissederiz.

During this period, writers began to prefer vernacular languages instead of Latin, allowing literature to reach a wider audience. Dante's decision to write *The Divine Comedy* in Italian was a major innovation in this respect. While describing a journey from hell to heaven, Dante actually explored humanity's confrontation with conscience. His life in exile and his deep love for Beatrice gave his works a profound emotional depth. When reading Dante, we realize that human beings are not only believers but also questioning and suffering individuals.

Giovanni Boccaccio ise "Decameron" adlı eseriyle insanı günlük yaşamın içinden anlatır. Veba salgınından kaçan insanların anlattığı hikâyelerde aşk, mizah, toplumsal eleştiri ve insanın zayıf yönleri açıkça görülür. Din adamlarını eleştirmesi ve gerçekçi anlatımıyla Boccaccio, edebiyatta cesur bir bakış açısı sunmuştur. Onun hikâyelerinde insan, kusurlarıyla birlikte karşımıza çıkar.

Giovanni Boccaccio, on the other hand, portrayed humanity through everyday life in his work *The Decameron*. In the stories told by people escaping the plague, themes such as love, humor, social criticism, and human weakness are clearly visible. By criticizing members of the clergy and using a realistic narrative style, Boccaccio introduced a bold perspective to literature. In his stories, people appear with all their flaws and imperfections.

İngiltere'de William Shakespeare, insan ruhunu en derin hâliyle anlatan yazarlardan biridir. Hamlet'in kararsızlığı, Macbeth'in iktidar hırsı ya da Romeo ve Juliet'in imkânsız aşkı, yüzyıllar geçmesine rağmen hâlâ bize tanıdık gelir. Çünkü Shakespeare, çağları aşan duyguları anlatmıştır. Onu okurken zamanın değiştiğini ama insanın değişmediğini fark ederiz. Rönesans edebiyatının temelinde insan vardır: düşünen, sorgulayan, seven, hata yapan bir insan. Shakespeare'in eserlerinde karakterlerin iç dünyalarıyla yüzleşmesi, Hamlet'in "Olmak ya da olmamak!" cümlesiyle varoluşu sorgulaması, bu yeni insan anlayışının en çarpıcı örneklerindendir.

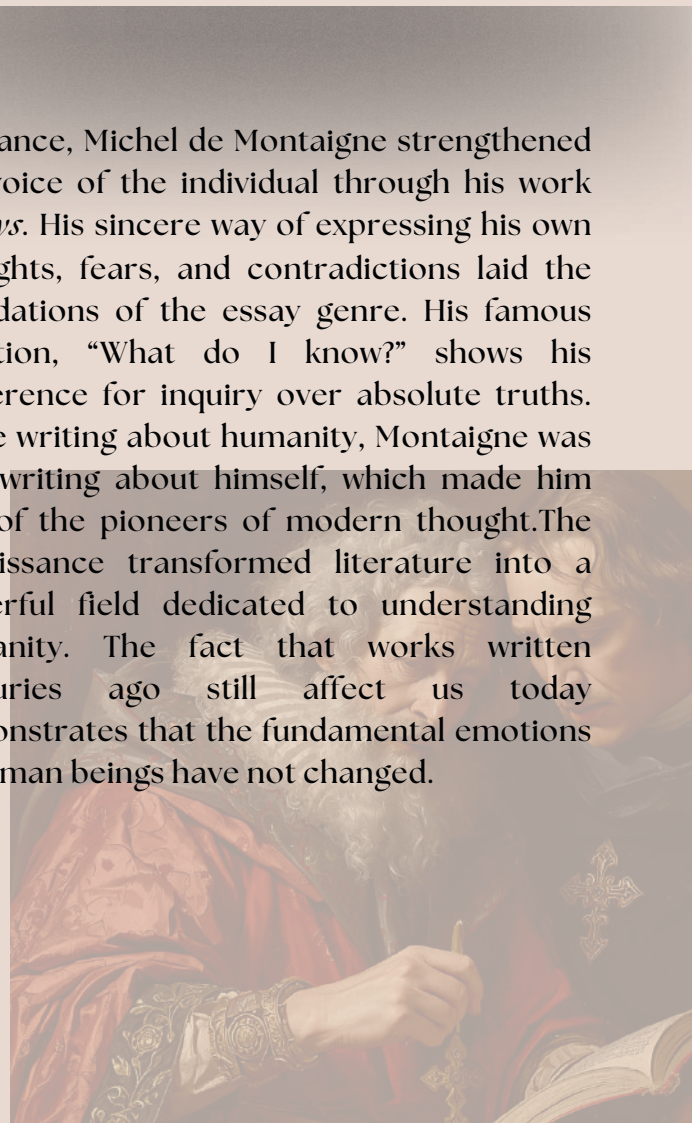
In England, William Shakespeare became one of the writers who portrayed the human soul in its deepest form. Hamlet's indecision, Macbeth's ambition for power, and the impossible love of Romeo and Juliet still feel familiar to us centuries later because Shakespeare wrote about emotions that transcend time. While reading him, we realize that although times change, human nature remains the same. At the center of Renaissance literature stands the human being: thinking, questioning, loving, and making mistakes. The way Shakespeare's characters confront their inner selves, especially Hamlet's famous question "To be or not to be," represents one of the most striking examples of this new understanding of humanity.

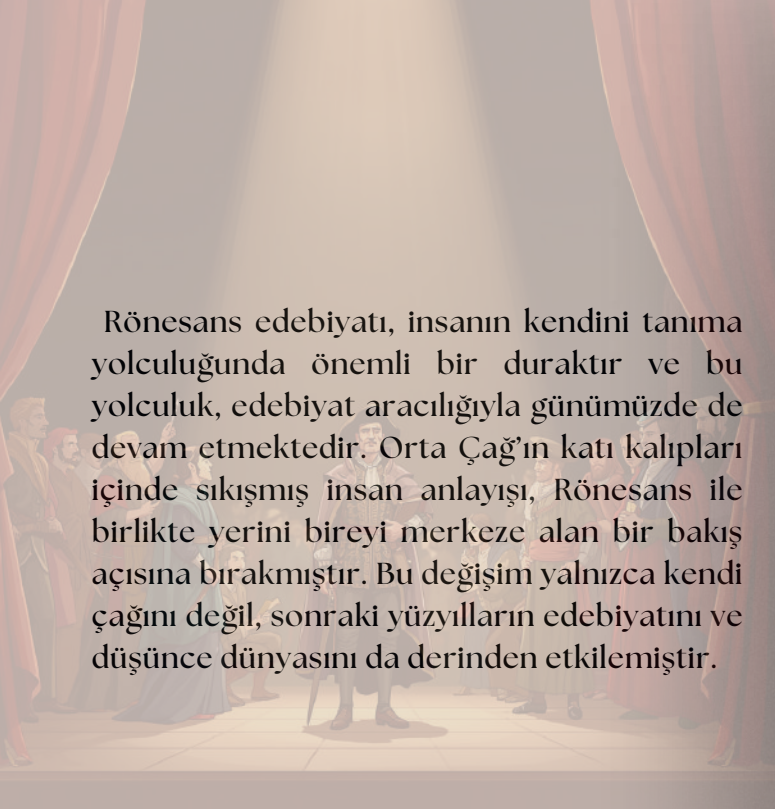
Miguel de Cervantes'in "Don Kişot"u ise hayallerle gerçekler arasındaki çatışmayı simgeler. Don Kişot'un yel değirmenlerine karşı verdiği mücadele, çoğu zaman gülümsetir ama aynı zamanda insanın idealleri uğruna verdiği mücadeleyi düşündürür. Cervantes'in hayatı da bu eseri anlamlı kılar. İnebahtı Deniz Savaşı'nda yaralanmış, ardından Osmanlı denizcileri tarafından esir alınarak yaklaşık beş yıl Cezayir'de tutulmuştur. Bu zorlu deneyimler, onun özgürlük ve insan onuru üzerine derin düşünmesine yol açmış; eserlerine de yansımıştır. Cervantes'in "Don Kişot"u ideal ile gerçek arasındaki çatışmayı mizah yoluyla ortaya koyarak modern romanın kapılarını aralamıştır. Bu eserler, bireyin kendini tanıma serüvenini edebiyatın merkezine yerleştirmiştir.

Miguel de Cervantes's Don Quixote symbolizes the conflict between dreams and reality. Don Quixote's struggle against windmills often makes readers smile, but it also encourages them to think about humanity's fight for ideals. Cervantes's own life adds further meaning to the work. He was wounded in the Battle of Lepanto and later captured by Ottoman sailors, spending nearly five years imprisoned in Algeria. These difficult experiences led him to reflect deeply on freedom and human dignity, themes that were reflected in his writing. By portraying the conflict between ideals and reality through humor, Don Quixote opened the doors to the modern novel. These works placed the individual's journey of self-discovery at the center of literature.

Fransa'da Montaigne, "Denemeler" adlı eseriyle edebiyatta bireyin sesini güçlendirmiştir. Kendi düşüncelerini, korkularını ve çelişkilerini samimi bir dille anlatması; deneme türünün temelini oluşturmuştur. "Ben ne biliyorum?" sorusu, onun kesin doğrular yerine sorgulamayı tercih ettiğini gösterir. Montaigne, insanı anlatırken aslında kendini anlatmış; bu yönüyle modern düşüncenin öncülerinden biri olmuştur. Rönesans, edebiyatı insanı anlamaya çalışan güçlü bir düşünce alanına dönüştürmüştür. Yüzyıllar önce yazılmış eserlerin bugün hâlâ bizi etkilemesi, insanın temel duygularının değişmediğini gösterir.

In France, Michel de Montaigne strengthened the voice of the individual through his work *Essays*. His sincere way of expressing his own thoughts, fears, and contradictions laid the foundations of the essay genre. His famous question, "What do I know?" shows his preference for inquiry over absolute truths. While writing about humanity, Montaigne was also writing about himself, which made him one of the pioneers of modern thought. The Renaissance transformed literature into a powerful field dedicated to understanding humanity. The fact that works written centuries ago still affect us today demonstrates that the fundamental emotions of human beings have not changed.

Rönesans edebiyatı, insanın kendini tanıma yolculuğunda önemli bir duraktır ve bu yolculuk, edebiyat aracılığıyla günümüzde de devam etmektedir. Orta Çağ'ın katı kalıpları içinde sıkışmış insan anlayışı, Rönesans ile birlikte yerini bireyi merkeze alan bir bakış açısına bırakmıştır. Bu değişim yalnızca kendi çağını değil, sonraki yüzyılların edebiyatını ve düşünce dünyasını da derinden etkilemiştir.

Bugün dünya edebiyatında hâlâ Rönesans'ın izlerini görmek mümkündür. Modern romanlarda karakterlerin iç çatışmalarına, psikolojik çözümlemelere ve bireysel arayışlara sıkça yer verilmesi, Rönesans hümanizminin günümüze uzanan etkisidir. Albert Camus'nün insanın varoluşunu sorgulayan kahramanları ya da Dostoyevski'nin insan ruhunun derinliklerine inen anlatımı, bu geleneğin farklı dönemlerdeki devamı olarak değerlendirilebilir.

Türk edebiyatında ise Rönesans etkileri doğrudan değil, Batı edebiyatıyla kurulan etkileşim yoluyla görülür. Tanzimat dönemi yazarları, bireyi ve toplumu merkeze alan eserler vermeye başlayarak bu dönüşümün ilk adımlarını atmışlardır. Şinasi'nin akli ve bireysel düşünceyi öne çıkaran yaklaşımı, Namık Kemal'in insanı ve özgürlüğü merkeze alan eserleri, Rönesans'ın insana verdiği değerin Türk edebiyatındaki yansımalarıdır. Daha sonraki dönemlerde Yakup Kadri, Peyami Safa ve Ahmet Hamdi Tanpınar gibi yazarlar, bireyin iç dünyasını ve kimlik arayışını ele alarak bu çizgiyi derinleştirmiştir.

Renaissance literature became an important stage in humanity's journey of self-discovery, and that journey continues through literature even today. The rigid understanding of humanity that had been trapped within the strict structures of the Middle Ages gave way, during the Renaissance, to a perspective that placed the individual at the center. This transformation influenced not only its own era but also the literature and intellectual world of later centuries.

Even today, traces of the Renaissance can still be seen in world literature. The frequent focus on inner conflicts, psychological analysis, and individual quests in modern novels reflects the continuing influence of Renaissance Humanism. The characters of Albert Camus, who question human existence, or Dostoevsky's deep explorations of the human soul, can be considered later continuations of this literary tradition.

In Turkish literature, Renaissance influences appeared indirectly through interaction with Western literature. Writers of the Tanzimat period took the first steps of this transformation by producing works centered on the individual and society. Şinasi's emphasis on reason and individual thought, as well as Namık Kemal's focus on humanity and freedom, reflect the value the Renaissance placed on human beings. In later periods, writers such as Yakup Kadri, Peyami Safa, and Ahmet Hamdi Tanpınar deepened this tradition by exploring the inner world and identity struggles of individuals.

Rönesans Dönemi'nde Gündelik Yaşam

Günümüzden yaklaşık 500 yıl önce Rönesans Dönemi'nde gündelik yaşam şu anki gündelik yaşamdan oldukça farklıydı. O zamanlarda gündelik yaşam toplumsal sınıflara göre farklılık göstermekteydi. O dönemdeki toplumsal sınıfları üç gruba ayırabiliriz: Üst gelire sahip sınıf soylular (zengin aileler vb.), orta gelire sahip sınıf zanaatkârlar ve esnaflar (düşük gelirli sınıf köylüler).

Soyluların, zengin ailelerin ve bazı zengin tüccarların oluşturduğu üst sınıfın günlük rutini sabah hizmetçiler tarafından uyandırılarak başlardı. Ardından ekmek, peynir ve şarapla hafif bir kahvaltı ederlerdi. Kahvaltıdan sonra özellikle erkek çocukları özel öğretmenlerden ders alırlardı. Et, balık, baharatlı yemeklerle edecekleri gösterişli öğle yemeği öncesi sanatçılar, mimarlar ve tüccarlarla görüşmeler yapılırdı. Üst sınıf genellikle misafirlğe gitmeyi ve misafir ağırlamayı öğle yemeğinden sonra yaparlardı. Misafirlik işleri bittikten sonra müzik ve şiir dinletileri, avlanma, binicilik, yürüyüş, resim ve edebiyatla ilgilenme gibi aktiviteler yaparlardı. Akşam ise büyük akşam yemeği organize ederlerdi. Tiyatro, karnaval, dans ve şölen gibi çeşitli aktivitelere katılırlardı. Daha sonra dua ile günü sonlandırırlardı.

Zanaatkârların ve esnaflardan oluşan orta gelirli sınıfın günlük rutini üst gelirli sınıfa göre daha basitti. Sabah gün doğmadan uyanırlardı. Ekmek ve çorbayla basit bir kahvaltı ederek güne başarlardı. Dükkân ve atölyede çalışmaya başarlardı. Öğlen olana kadar çıraklarıyla beraber çalışırlardı. Öğlen olduğunda çalışmaya ufak bir ara verirlerdi. Bu arada evde ya da dükkân ve atölyelerinde genellikle çorba, sebze ve ekmekten oluşan öğlen yemeği yerlerdi. Aradan sonra akşama kadar çalışmaya devam ederlerdi. Akşam olduğundan sonra dükkân ve atölyelerini kapatıp evlerine dönerlerdi. Akşam yemeklerini aileleriyle beraber yerlerdi , aileleriyle ve komşularıyla zaman geçirip dua ettikten sonra erken saatlerde günlerini bitirirlerdi.

Toplumun büyük bir kısmını oluşturan düşük gelirli sınıf köylülerden oluşuyordu. Orta gelirli ve yüksek gelirli kesime göre oldukça yorucu ve basit bir hayat yaşarlardı. Gün doğmadan uyanırlardı. Tarlaya gidip çalışmaya başlamadan önce ekmek veya lapa yerlerdi ve hayvanlarının bakımını yaparlardı. Tarlada ekim, hasat gibi mevsimine göre yapılması gerekeni yaparlardı. Öğlen soğuk ya da basit yemekler yerlerdi. Çoğunlukla soğan, peynir ve ekmek. Gün içerisinde kısa molalar vererek akşama kadar çalışırlardı. Akşam eve geldiklerinde dinî ritüellerini gerçekleştirirlerdi ve gün batımında uyurlardı.

Daily Life During the Renaissance Period

About 500 years ago, daily life during the Renaissance Period was quite different from daily life today. At that time, everyday life varied according to social classes. We can divide the social classes of that period into three groups: the upper class, consisting of nobles and wealthy families; the middle class, consisting of craftsmen and merchants; and the lower class, consisting of peasants.

The upper class, made up of nobles, wealthy families, and some rich merchants, usually started their day by being awakened by servants. Afterwards, they had a light breakfast of bread, cheese, and wine. After breakfast, especially boys received lessons from private tutors. Before their luxurious lunch, which included meat, fish, and heavily spiced dishes, they would meet with artists, architects, and merchants. Members of the upper class generally visited guests or hosted visitors after lunch. Once social visits were over, they spent time listening to music and poetry, hunting, horseback riding, walking, painting, or engaging with literature. In the evening, they had a large dinner and attended various activities such as theater performances, carnivals, dances, and feasts. They ended their day with prayer.

The middle class, consisting of craftsmen and merchants, had a simpler daily routine compared to the upper class. They woke up before sunrise and started the day with a simple breakfast of bread and soup. Then they began working in their shops or workshops, often together with their apprentices. Around noon, they took a short break from work. During this break, they usually ate lunch consisting of soup, vegetables, and bread at home or in their workshops. After the break, they continued working until evening. When the day ended, they closed their shops and returned home. They ate dinner with their families and spent time with family members and neighbors. After praying, they usually went to bed early.

The lower class, which made up the majority of society, consisted of peasants. Compared to the middle and upper classes, they lived a much more difficult and simple life. They woke up before sunrise. Before going to the fields, they ate bread or porridge and took care of their animals. In the fields, they worked according to the season, doing tasks such as planting or harvesting. At noon, they ate cold or simple meals, usually onions, cheese, and bread. They worked until evening with only short breaks during the day. When they returned home, they performed their religious rituals and went to sleep at sunset.

Çığır Açan Bir Dönem Edebiyatı: Rönesans Edebiyatı

Rönesans; 14. yüzyılda İtalya’da başlayan, yalnızca sanat, bilim alanında değil, edebiyat alanında da adeta devrim niteliğinde olan, Orta Çağ Dönemi’nin baskıcı tutumuna karşı bu alanları küllerinden doğduran ve “yeniden doğuş” olarak adlandırdığımız bir dönemdir. Bu dönemin edebiyatında Orta Çağ’dan bir geçit olduğundan mütevellit klasik fikirlere ve dünya görüşüne bir dönüş yaşanmıştır. Bu dönüş ise insanın özünü, değerini kendine hatırlatan hümanizmin doğuşuna dayanak oluşturmuştur. Edebiyat canlı bir olgudur, çevresinde olan biten değişimlerden etkilenir ve kendisini değiştirir. Rönesans edebiyatında da aynısı olmuştur diyebiliriz. Rönesans’ın getirdiği kültürel değişiklerin edebiyata yansması da kaçınılmaz olmuştur. Dini düşünceden uzaklaşan ve klasik düşünceye önem vermeye başlayan düşünürler Platon ve Aristo’nun öğretilerinden kendilerine yeni bir felsefe yaratmışlardır. Bireysel duygular bu dönemde ön plana çıkmış olup insanın iç dünyası ele alınmıştır.

Dante’ye göre bu yenilik ruhun duygularını aşkın ilham verdiği şekilde, uygun ve zarif bir biçimde, biçime maddeyi uydurarak ve sanat yoluyla birini diğerine kaynaştırarak ifade etme gücünde yatıyordu. Aşk, insanı Tanrı’nın gözünde kurtaran ilahi bir armağandır ve şairin sevgilisi, kurtuluşa giden yolu göstermek için cennetten gönderilen melektir. Bu düşünce özellikle 14. yüzyılın başında kabul görmüştür ve lirik şiir için önemli bir adım olmuştur. Özellikle dilde gerçekleşen değişimle birlikte Latince yavaşça rafa kaldırılarak İtalyanca, İngilizce gibi dillerde eser verilmesi edebiyatın sadece seçkin kesime değil, halk kitlelerine ulaşması sağlanmış ve bu bireysel konular gerçekçi bir şekilde aktarılabilmiştir. Bir üst paragrafta sözünden bahsettiğim Dante, Petrarca ve Petrarca’nın öğrencisi konumunda olan Boccaccio bu dönemin öncü yazarlarındandır.

İlk hikaye olarak edebiyat dersinden hatırladığımız “Decameron”, “İlahi Komedy” ve “Canzoniere” bu yazarlardan çıkmış olup gelecek nesillere ışık tutmuştur. Rönesans’ın son dönemlerinde ortaya çıkan ve edebiyatı gerçeklikle tanıştıran “Don Kişot” da Orta Çağ edebiyatını eleştirip modern romana geçişi sağlayan bir başka kült eserdir.

Bu bağlamda Rönesans edebiyat açısından birçok yeniliğe kapı aralamış ve yine birçok edebiyat ilklerine ev sahipliği yapmıştır. Modern edebiyatın temelleri atılmış ve günümüze dahî uzanan etkiler bırakmıştır.

Kaynakça

Lumen, Literature in the Renaissance : <https://courses.lumenlearning.com/tc3-boundless-worldhistory/chapter/literature-in-the-renaissance/> adresinden alındı

Medieval and Renaissance Literature. (tarih yok). British Literature Wiki: <https://sites.udel.edu/britlitwiki/medieval-and-renaissance-literature/> adresinden alındı

A Revolutionary Literature of an Era: Renaissance Literature

The Renaissance, which began in Italy during the 14th century, was a period that created a revolution not only in art and science but also in literature. It revived these fields from the ashes of the oppressive attitude of the Middle Ages and became known as the “rebirth.” Since Renaissance literature represented a transition from the medieval period, there was a return to classical ideas and worldviews. This return laid the foundation for the birth of Humanism, which reminded humanity of its own essence and value. Literature is a living phenomenon; it is influenced by the changes happening around it and transforms itself accordingly. The same can be said for Renaissance literature. The cultural changes brought by the Renaissance inevitably reflected upon literature. Thinkers who moved away from religious-centered thought and began to value classical philosophy created a new intellectual perspective inspired by the teachings of Plato and Aristotle. Individual emotions became more prominent during this period, and the inner world of human beings was explored.

According to Dante, this innovation lay in the power to express the emotions of the soul in the way inspired by love, in a proper and elegant manner, by adapting form to content and blending the two through art. Love was considered a divine gift that saved humanity in the eyes of God, and the poet’s beloved was seen as an angel sent from heaven to guide one toward salvation. This idea became especially influential in the early 14th century and marked an important step for lyric poetry.

Especially with the changes in language, Latin was gradually abandoned, and works began to be written in vernacular languages such as Italian and English. As a result, literature became accessible not only to the elite but also to the general public, allowing these personal themes to be expressed more realistically. Dante, Petrarch, and Boccaccio—who was considered Petrarch’s student—were among the leading writers of this period. Works such as *The Decameron*, remembered in literature classes as one of the first collections of stories, *The Divine Comedy*, and *Canzoniere* emerged from these authors and illuminated the path for future generations. Another iconic work, *Don Quixote*, which appeared during the later stages of the Renaissance and introduced literature to realism, criticized medieval literature and paved the way for the modern novel.

In this context, the Renaissance opened the door to many innovations in literature and became home to numerous literary firsts. The foundations of modern literature were established, leaving effects that have continued even to the present day.

HARİTALARIN GÖLGESİNDE KALANLAR: COĞRAFİ KEŞİFLERİN BİLİNMEYEN YÜZÜ

THOSE LEFT IN THE SHADOW OF MAPS: THE UNKNOWN FACE OF THE AGE OF EXPLORATION

İnsanın dünyasını tanımlama isteği mağara duvarlarında, papirüslerde ve parşömenlerde açığa çıkan çizimlerle başlamıştır. Öncelikle çizerek daha sonra da yazarak tanımladığı dünya, aynı zamanda coğrafya bilgisinin oluşumunu da sağlamıştır.

Keşifler öncesi dönemde, haritacılık da gerçekçi ve doğru bir yerde değildi. İnsanlık hazinesinin filizlenip büyüdüğü Asya, Avrupa ve Afrika karşısında, Kuzey-Güney Amerika, Okyanusya ve Avustralya keşfedilerek haritalanmıştır.

Bir limandan diğerine nasıl gidilir?" sorusuna hemen cevap verebiliriz. Geçmişteyse "DENİZDE VAR OLMAK" hiç de kolay değildi. Önceden korkutucu bir engel olarak bilinen okyanuslar, geliştirilen icatlar sayesinde kıtaları bağlayan birer yol olmuştur.

İspanya ve Portekizlilerin kısaca bu denizci milletin keşiflerini mümkün kılan pusula, usturlap ve elbette ki rub'u tahtası (ing.quadrant) gibi gemilerin artık kıyıyı takip etmeden karavela gibi çevik gemilerin geliştirilmesi.

Arapça: Rub'ul) Rubu tahtası ya da sinüs kadra) Batlamyus'un الربع المجيب, mujayyab yüksekliklerin ölçülmesi için öngördüğü büyük çaplı duvar kadrantlarından ilham alınarak İslâm astronomları tarafından geliştirilmiş ve asırlarca kullanılmış bir araçtır.

16. yüzyıl, insanlık tarihinin en büyük değişimlerinden birine sahne oldu. Bu dönemde yapılan coğrafi keşifler, yalnızca yeni kıtaların bulunmasını değil, bilginin, ticaretin ve kültürlerin köklü biçimde değişmesini sağladı. Ancak bu keşiflerin kitaplarda çok fazla anlatılmayan, bilinmeyen yönleri de vardır.

Humanity's desire to define the world began with drawings on cave walls, papyrus, and parchments. By first drawing and later writing about the world around them, people also laid the foundations of geographical knowledge.

Before the Age of Exploration, cartography was neither fully realistic nor completely accurate. While Asia, Europe, and Africa had long been known as the centers of human civilization, the discoveries and mapping of North and South America, Oceania, and Australia greatly expanded humanity's understanding of the world.

Today, we can easily answer the question, "How do we travel from one port to another?" In the past, however, surviving at sea was far from easy. Oceans, once considered terrifying obstacles, eventually became routes connecting continents thanks to newly developed inventions.

The discoveries made especially by the Spanish and Portuguese became possible through navigational tools such as the compass, the astrolabe, and the quadrant (Rub'u Tahtası), as well as the development of agile ships like the caravel, which no longer needed to follow coastlines closely.

The quadrant, also known as the sine quadrant (Arabic: *Rub'ul mujayyab*), was an instrument developed by Islamic astronomers, inspired by the large wall quadrants proposed by Ptolemy for measuring altitudes. It was used for centuries and became one of the important scientific tools of navigation.

The 16th century witnessed one of the greatest transformations in human history. The geographical discoveries of this era not only led to the discovery of new continents but also radically transformed knowledge, trade, and cultural exchange. However, there are many lesser-known aspects of these discoveries that are often overlooked in textbooks.

Keşifler Sadece Denizcilerle Yapılmadı

Coğrafi keşifler denildiğinde akla cesur denizciler gelse de bu sürecin arkasında bilim insanları, haritacılar ve astronomlar vardı. Denizciler, yıldızlara bakarak yönlerini belirliyor; matematik hesaplarıyla rotalarını çiziyordu. Bu nedenle coğrafi keşifler, aynı zamanda bilimsel gelişmelerin bir sonucudur.

Sessiz Kahramanlar: Yerel Halklar

Avrupalı kâşifler, keşfettikleri bölgelerde yerel halkların bilgilerinden büyük ölçüde yararlanmışlardır. Rüzgâr yönleri, deniz akıntıları, güvenli limanlar ve geçitler çoğu zaman yerli halklardan öğrenilmiştir. Ancak bu katkılar tarih kitaplarında genellikle yer almaz.

Dünyayı Değiştiren Ürünler

Keşiflerle birlikte patates, mısır, kakao, domates ve tütün gibi ürünler kıtalar arasında yayılmıştır. Bu durum, insanların beslenme alışkanlıklarını ve tarımı tamamen değiştirmiştir. Günümüzde sıkça tükettiğimiz birçok besin, coğrafi keşifler sayesinde farklı kıtalara ulaşmıştır.

Sonuç

Modern gözlerle bakıldığında dünya haritaları yüzeysel olarak ilkel ve yanlış görünebilir. Ancak dünya haritaları hiçbir zaman navigasyon haritası olarak kullanılmak üzere tasarlanmamıştır ve kara ve su alanlarının göreceli büyüklüklerini gösterme iddiasında bulunmazlar. Aksine, dünya haritaları şematikti ve farklı prensipleri göstermek için tasarlanmıştı. En basit dünya haritaları, klasik öğrenmeyi kolayca korumak ve göstermek için tasarlanmış diyagramlardı.

Coğrafi keşifler, yalnızca yeni yerler bulmak değil; dünyayı anlama biçimini değiştirmek anlamına gelir. Bu süreç, bilimin, merakın ve insan etkileşiminin önemini ortaya koymuştur. Keşiflerin bilinmeyen yönlerini öğrenmek, tarihe daha geniş bir bakış açısıyla bakmamızı sağlar.

Keşfetmek yalnızca yeni yerler bulmak değil, dünyayı yeniden anlamaktır.

Discoveries Were Not Made by Sailors Alone

When people think of geographical discoveries, brave sailors usually come to mind. Yet behind these journeys stood scientists, cartographers, and astronomers. Sailors determined their directions by observing the stars and calculated their routes using mathematics. For this reason, geographical discoveries were also the result of scientific advancement.

Silent Heroes: Indigenous Peoples

European explorers depended greatly on the knowledge of indigenous peoples in the lands they reached. Information about wind directions, ocean currents, safe harbors, and passages was often learned from local communities. However, these contributions are rarely emphasized in history books.

Products That Changed the World

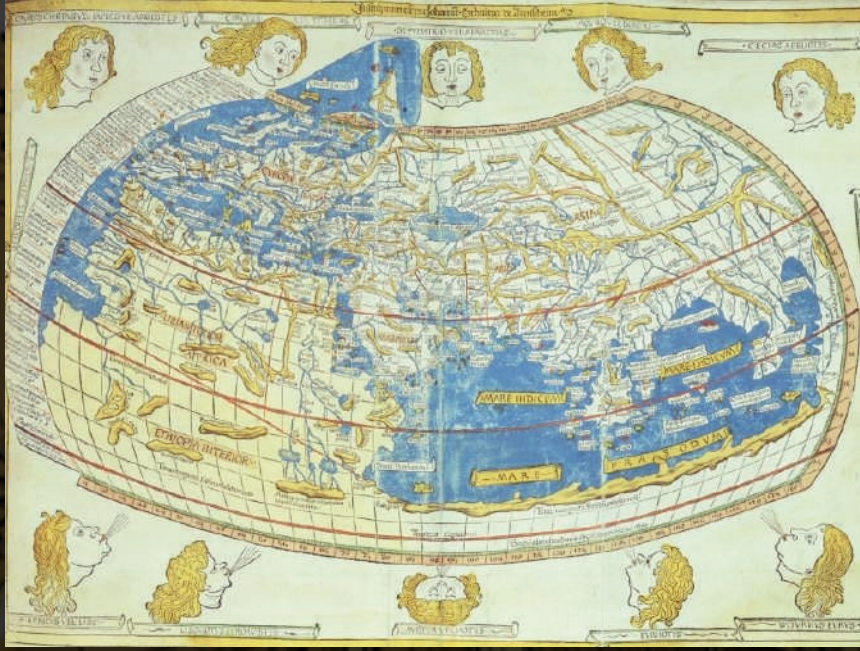
The discoveries also enabled products such as potatoes, corn, cocoa, tomatoes, and tobacco to spread across continents. This exchange completely transformed agriculture and eating habits around the world. Many foods we commonly consume today reached different continents through the Age of Exploration.

Conclusion

From a modern perspective, early world maps may appear primitive or inaccurate. However, these maps were never designed to function as modern navigation tools, nor did they claim to represent the exact proportions of land and water masses. Instead, world maps were often schematic and created to demonstrate different principles and ideas. The simplest world maps were diagrams intended to preserve and communicate classical knowledge.

Geographical discoveries were not merely about finding new lands; they transformed humanity's understanding of the world itself. This process demonstrated the importance of science, curiosity, and human interaction. Learning about the lesser-known aspects of these discoveries allows us to view history from a broader perspective.

To discover is not only to find new places, but also to reinterpret the world.

Harita1. Batlamyus haritası

Batlamyus Haritası. 1407'de Latinceye çevrilinceye kadar Batı dünyası tamamen bu bilgilerden kopuktu. Kitap ve içindeki harita 14. yüzyılda tekrar gündeme gelince *bilinen dünya* yeniden keşfedilmişti. 1482'de, kitaptaki orijinalinden üretilmiştir. (Ptolemy's World Map).

Map 1: The Ptolemy Map:

The Ptolemy Map remained largely unknown to the Western world until it was translated into Latin in 1407. When the book and its maps re-emerged in the 14th century, the known world was rediscovered. The version reproduced in 1482 was based on the original map found in *Geographia*.

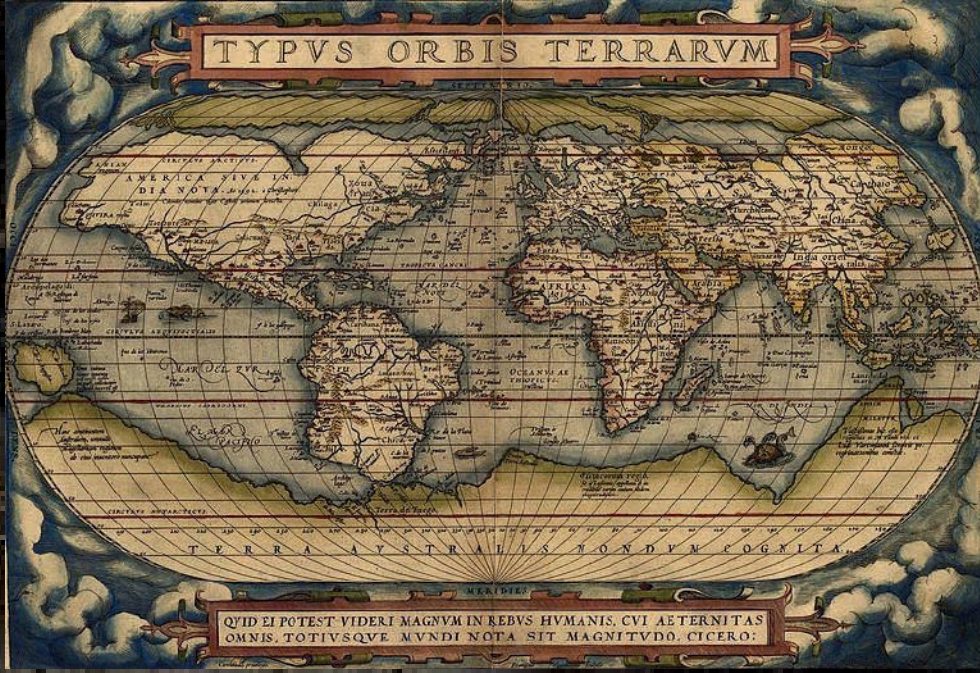

Harita.3 Mappa Mundi in La Fleur des Histoires,(1459–1463)

1459-1463,Ağrı Dağı'ndaki Nuh'un Gemisi'nin tepesinde gösteriliyor . Orta Çağ Latincesinde "dünya haritası" anlamına gelir.(Mappa Mundi)

Map 3: Mappa Mundi in La Fleur des Histoires (1459–1463)

Created between 1459 and 1463, this Mappa Mundi depicts Noah's Ark on Mount Ararat. In Medieval Latin, "Mappa Mundi" literally means "world map."

Map 2: The Old and New Worlds Together After the Discoveries

Harita 2. Keşifler sonrasında Eski ve yeni Dünya Bir Arada
Harita Abraham Ortelius tarafından hazırlanmıştır. *Theatrum Orbis Terrarum* adıyla 1570'te Gilles Coppens de Diest tarafından basılan ve 53 haritadan oluşan atlasın alınmıştır. İlk modern atlas olarak bilinen atlas, Ortelius'un 1598'deki ölümüne kadar 25 baskı yapmıştır. Bkz. https://en.wikipedia.org/wiki/Theatrum_Orbis_Terrarum

Kaynakça:

1. <https://sims2.digitalmappa.org/36>
- 2- <https://persuasivemaps.library.cornell.edu/>
- 3https://web.archive.org/web/20060209042605/http://www.strangehorizons.com/2002/20020610/medieval_maps.shtml
- 4- <https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/>
- 5-Macellan-Bir insan bir yaşam -Stefan Zweig

Gözlemden Algoritmaya Uzanan Bilimsel Dönüşüm

From Observation to Algorithms: The Scientific Transformation

Bilim tarihindeki büyük sıçramalar çoğu zaman, bir kişinin dünyaya hâkim olan düşünceyi sorgulamasıyla ortaya çıkar. 17. yüzyılın başlarında Galileo Galilei'nin kendi yaptığı teleskopla gökyüzünü incelemesi de bu sıçramaların en belirgin örneklerinden biridir. Galileo'nun Jüpiter'in uydularını gözlemlemesi, yalnızca astronomik bir bulgu değil, bilginin otoriteye değil gözleme dayanması gerektiğini savunan yeni bir yaklaşımın başlangıcıydı. Bu yöntemsel değişim, modern bilimsel bilginin temelini oluşturdu.

The great leaps in the history of science often emerged when an individual questioned the dominant way of thinking. One of the most striking examples of this occurred in the early 17th century, when Galileo Galilei examined the sky with a telescope he built himself. Galileo's observation of Jupiter's moons was not merely an astronomical discovery; it marked the beginning of a new approach that argued knowledge should be based on observation rather than authority. This methodological shift laid the foundation of modern scientific knowledge.

Galileo'nun başlattığı bu düşünsel dönüşümü ileri taşıyan Isaac Newton, evreni matematiksel yasalarla açıklamayı mümkün kıldı. Newton'un hareket yasaları ve evrensel çekim kuramı; doğanın rasyonel, ölçülebilir ve öngörülebilir bir düzen içinde işlediğini gösterdi. Bu matematiksel yaklaşım, modern bilimin teorik temelini oluşturarak fiziksel dünyanın anlaşılmasında yeni bir çağ başlattı.

Building on Galileo's intellectual transformation, Isaac Newton made it possible to explain the universe through mathematical laws. Newton's laws of motion and universal gravitation revealed that nature operates within a rational, measurable, and predictable order. This mathematical perspective laid the theoretical groundwork for modern science and ushered in a new era in understanding the physical world.

19. yüzyıl ise bilginin görünmeyeni görünür kıldığı bir dönemdi. James Clerk Maxwell, elektriğin ve manyetizmanın aynı madalyonun iki yüzü olduğunu fark eden isimdi. Denklemleri, bir gün radyo dalgalarının havada süzölebileceğini, kablosuz iletişimin mümkün olacağını öngörüyordu. Bugün Wi-Fi ağına bağlandığımız her anda, aslında Maxwell'in öngördüğü görünmez dalgaların içinde yaşıyoruz.

The 19th century, in turn, was a period when knowledge revealed what could not be seen. James Clerk Maxwell was the one who recognized that electricity and magnetism were two sides of the same coin. His equations predicted that radio waves could one day travel through the air and that wireless communication would become possible. Today, every time we connect to a Wi-Fi network, we are actually living within the invisible waves Maxwell foresaw.

20. yüzyılda Einstein'ın ortaya attığı fikirler, bilginin sınırlarını yeniden çizdi. Zamanın sabit olmadığını, hız ve kütleyle birlikte değişebileceğini söylemesi; insan aklının rahat olduğu tüm kavramları yerinden oynattı. Ama bilim tam da böyle ilerliyordu: Yerinden oynamayan hiçbir fikir büyüyemezdi. Ardından gelen kuantum mekaniği ise atom altı dünyayı anlaşılır kılarak klasik fiziğin fark edemediği bir gerçekliği gözler önüne serdi.

In the 20th century, Einstein's ideas redrew the boundaries of knowledge. His claim that time is not constant and can change depending on speed and mass disrupted all the concepts in which the human mind felt most comfortable. But that is exactly how science progresses: no idea that remains unmoved can grow. Quantum mechanics that followed made the subatomic world understandable, revealing a reality that classical physics could not perceive.

Ve bugün...

Bilgi artık yalnızca gözlemle değil; veri, hesaplama, algoritma ve yapay zekâ ile şekilleniyor. Rönesans'taki teleskop neyse, bugün yapay zekâ modelleri de odur. Görmediğimizi göstermek, karmaşığı anlamlandırmak, bilinmeyenin sınırlarını genişletmek için kullanılan bir araç. Algoritmalar kendi başına düşünmüyor; onlar hâlâ Newton'un matematiğinin, Maxwell'in alanlarının, Einstein'ın uzay-zamanının ve kuantumun olasılık dünyasının bir sonucudur. Yani dijital çağın en karmaşık teknolojileri bile fizik tarihinde atılan adımların sessiz devamıdır.

And today...

Knowledge is shaped not only by observation but also by data, computation, algorithms, and artificial intelligence. What the telescope was to the Renaissance, AI models are to us today: tools used to reveal what we cannot see, to make sense of complexity, and to expand the boundaries of the unknown. Algorithms do not think on their own; they are still the result of Newton's mathematics, Maxwell's fields, Einstein's spacetime, and the probabilistic world of quantum theory. In other words, even the most complex technologies of the digital age are the quiet continuation of the steps taken throughout the history of physics.

Rönesans'ın aydınlığından bugünün dijital ekranlarına kadar uzanan bu uzun yolculuk, insanlığın bilgiyi arama tutkusunun hiç azalmadığını kanıtlıyor.

This long journey—from the light of the Renaissance to the digital screens of today—proves that humanity's passion for seeking knowledge has never diminished.

PANTHEON

Dünyada bir milyondan fazla tarihî yapı olduğu söylenir. Bazıları neredeyse herkes tarafından bilinirken bazıları hak ettiği ilgiyi pek göremez. Bu noktada çoğu insan, bir dergide antik mimariyle ilgili bir metin gördüğünde “Yine piramitler, yine Göbekli Tepe...” diye düşünebilir. Ancak bu yazıda, alışıldık anlatıların biraz dışına çıkarak size daha farklı bir hikâye anlatacağız. Antik Roma’da inşa edilmiş olmasına rağmen, Rönesans düşüncesinin şekillenmesinde büyük rol oynayan Pantheon, geçmiş ile yeniden doğuş arasındaki en güçlü köprülerden biridir.

Pantheon, MS 126 yılında Roma İmparatoru Hadrianus Dönemi’nde tamamlanmıştır. İlk bakışta tamamen antik bir yapı gibi görünse de mimari özellikleri Rönesans sanatçıları ve mimarları için adeta bir ilham kaynağı olmuştur. Yapının en dikkat çekici unsuru olan dev kubbesi, günümüzde hâlâ dünyanın en büyük donatısız beton kubbesi olma özelliğini taşır. İç mekânın yüksekliği ile genişliği birebir aynıdır ve bu kusursuz oran, Rönesans düşüncesinde büyük önem taşıyan matematiksel uyum anlayışını yansıtır. Kubbenin merkezindeki oculus ise hem yapının aydınlatılmasını sağlar hem de mimari açıdan yükün dengelenmesine katkıda bulunur.

Rönesans Dönemi’nde birçok mimar ve düşünür, Antik Roma mimarisini incelemek amacıyla Roma’ya gitmiştir. Bunlardan en önemlisi, Floransa Katedrali’nin kubbesini inşa eden Filippo Brunelleschi’dir. Brunelleschi, Pantheon’un kubbe yapısını yerinde incelemiş ve antik mühendislik çözümlerinden yararlanmıştır. Leon Battista Alberti ise Pantheon’u klasik mimarinin zirvesi olarak görmüş, antik yapıların oran ve düzen anlayışını sistemli biçimde ele alarak Rönesans mimarlığının teorik temellerini atmıştır. Aynı dönemde mimar ve ressam Baldassare Peruzzi de Pantheon’dan etkilenmiş, yapıyı antik mimarinin yaşayan bir örneği olarak değerlendirmiştir. Michelangelo Buonarroti Pantheon’da gömülü olmamasına rağmen, yapının kubbesini St. Peter Bazilikası’nı tasarlariken dikkatle incelemiş ve Antik Roma mimarisine büyük hayranlık duymuştur.

Pantheon’un Rönesans ile olan bağı mimarlıkla sınırlı değildir. Dönemin en büyük sanatçılarından biri olan Raffaello Sanzio, yani Raphael, vasiyeti üzerine Pantheon’a gömülmüştür. Raphael yalnızca bir ressam değil, aynı zamanda St. Peter Bazilikası’nın başmimarıydı ve Antik Roma sanatına derin bir hayranlık duyuyordu. Onun Pantheon’u seçmesi, Rönesans sanatının köklerini Antik Çağ’a dayandıran bilinçli ve sembolik bir tercihti. Raphael’in mezarı, Pantheon’u Rönesans sanatçıları için özel bir anlam taşıyan bir mekâna dönüştürmüştür.

Sonuç olarak Pantheon, iki farklı çağın buluşma noktasıdır. Antik Roma’nın mühendislik zekâsı ile Rönesans’ın estetik ve düşünsel yeniden doğuşu, bu yapının taşlarında birleşir. Bu nedenle Pantheon, yalnızca geçmişe ait bir yapı değil; Rönesans’ın sessiz ama en güçlü ilham kaynaklarından biridir.

PANTHEON

It is often said that there are over one million historical sites around the world. Some are known by almost everyone, while others rarely receive the attention they deserve. At this point, many people, when they see an article about ancient architecture in a magazine, might think, “*Here we go again — the pyramids, Göbekli Tepe...*” However, in this article, we step slightly outside these familiar narratives to tell a different story. Although it was built in Ancient Rome, the Pantheon became one of the strongest bridges between the classical world and the intellectual rebirth of the Renaissance.

The Pantheon was completed around 126 CE during the reign of the Roman Emperor Hadrian. At first glance, it appears to be purely an ancient structure, yet its architectural features made it a powerful source of inspiration for Renaissance artists and architects. The building’s most striking element is its massive dome, which remains the largest unreinforced concrete dome in the world even today. The height of the interior space is exactly equal to its diameter, a perfect proportion that reflects the Renaissance belief in mathematical harmony. At the center of the dome is the oculus, which not only illuminates the interior but also plays a crucial role in reducing structural pressure.

During the Renaissance, many architects and thinkers traveled to Rome to study ancient Roman architecture firsthand. One of the most significant figures among them was Filippo Brunelleschi, the architect of the dome of Florence Cathedral. Brunelleschi closely examined the Pantheon’s dome and drew inspiration from ancient engineering solutions. Leon Battista Alberti regarded the Pantheon as the pinnacle of classical architecture and helped establish the theoretical foundations of Renaissance architecture by systematically studying ancient principles of proportion and order. Similarly, the architect and painter Baldassare Peruzzi was deeply influenced by the Pantheon and viewed it as a living example of ancient architectural mastery. Although Michelangelo Buonarroti is not buried in the Pantheon, he carefully studied its dome while working on the design of St. Peter’s Basilica and expressed great admiration for ancient Roman architecture.

The Pantheon’s connection to the Renaissance extends beyond architecture. One of the greatest artists of the period, Raffaello Sanzio, known as Raphael, was buried in the Pantheon according to his own wishes. Raphael was not only a painter but also the chief architect of St. Peter’s Basilica, and he held a deep admiration for classical antiquity. His decision to be buried in the Pantheon was a conscious and symbolic gesture, linking Renaissance art directly to its ancient roots. Raphael’s tomb transformed the Pantheon into a place of special significance for Renaissance artists.

In conclusion, the Pantheon stands at the meeting point of two different eras. The engineering genius of Ancient Rome and the artistic and intellectual rebirth of the Renaissance come together within its walls. For this reason, the Pantheon is not merely a monument of the past, but one of the quiet yet most powerful sources of inspiration for the Renaissance.

Rönesans Hakkında Filmler

Caravaggio (1986 filmi)

Caravaggio, Derek Jarman'ın yönettiği 1986 yapımı bir İngiliz tarihî drama filmidir. Film, Barok ressam Michelangelo Merisi da Caravaggio'nun hayatının kurgusal bir yeniden anlatımıdır.

Tüm Mevsimler İçin Bir Adam (1966)

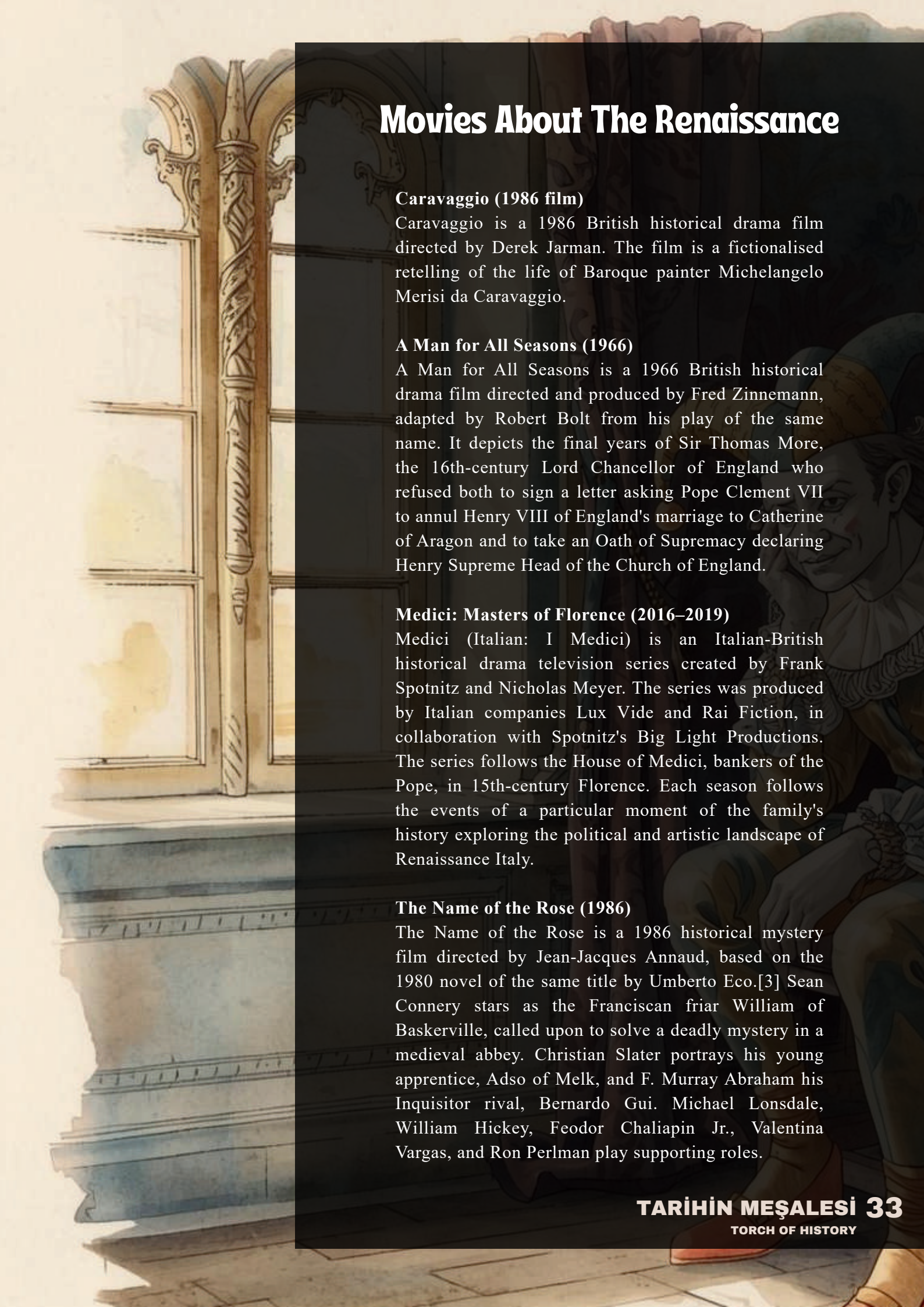
A Man for All Seasons; Fred Zinnemann'ın yönettiği ve yapımcılığını üstlendiği, Robert Bolt tarafından aynı adlı oyunundan uyarlanan 1966 tarihli bir İngiliz tarihi drama filmidir. 16. yüzyıl İngiltere Lordu Şansölyesi Sir Thomas More'un son yıllarını tasvir ediyor ve her ikisi de Papa VII. Clement'den İngiltere'den VIII. Henry'in Aragonlu Catherine ile evliliğini iptal etmesini ve Henry'yi İngiltere Kilisesi'nin Yüksek Başkanı ilan eden bir Üstünlük Yemini almasını isteyen bir mektup imzalamayı reddediyor.

Medici: Floransa Ustaları (2016–2019)

Medici, Frank Spotnitz ve Nicholas Meyer tarafından yaratılan bir İtalyan-İngiliz tarihi drama televizyon dizisidir. Dizi, İtalyan şirketleri Lux Vide ve Rai Fiction tarafından Spotnitz'in Big Light Productions ile iş birliği içinde üretildi. Dizi, 15. yüzyıl Floransa'sında Papa'nın bankacıları Medici Hanedanı'nı takip ediyor. Her sezon, Rönesans İtalya'sının siyasi ve sanatsal manzarasını keşfeden aile tarihinin belirli bir anının olaylarını takip eder.

Gülün Adı (1986)

Gülün Adı, Jean-Jacques Annaud'un yönettiği ve Umberto Eco'nun aynı adlı 1980 romanına dayanan 1986 tarihli tarihi bir gizem filmidir. Sean Connery, bir Orta Çağ manastırında ölümcül bir gizemi çözmeye çağrılan Fransisken Keşiş Baskerville'li William'ı canlandırıyor. Christian Slater, genç çırağı Melk'li Adso'yu ve Engizisyon rakibi Bernardo Gui'yi F. Murray Abraham'ı canlandırıyor. Michael Lonsdale, William Hickey, Feodor Chaliapin Jr., Valentina Vargas ve Ron Perlman yardımcı roller oynuyor.

Movies About The Renaissance

Caravaggio (1986 film)

Caravaggio is a 1986 British historical drama film directed by Derek Jarman. The film is a fictionalised retelling of the life of Baroque painter Michelangelo Merisi da Caravaggio.

A Man for All Seasons (1966)

A Man for All Seasons is a 1966 British historical drama film directed and produced by Fred Zinnemann, adapted by Robert Bolt from his play of the same name. It depicts the final years of Sir Thomas More, the 16th-century Lord Chancellor of England who refused both to sign a letter asking Pope Clement VII to annul Henry VIII of England's marriage to Catherine of Aragon and to take an Oath of Supremacy declaring Henry Supreme Head of the Church of England.

Medici: Masters of Florence (2016–2019)

Medici (Italian: I Medici) is an Italian-British historical drama television series created by Frank Spotnitz and Nicholas Meyer. The series was produced by Italian companies Lux Vide and Rai Fiction, in collaboration with Spotnitz's Big Light Productions. The series follows the House of Medici, bankers of the Pope, in 15th-century Florence. Each season follows the events of a particular moment of the family's history exploring the political and artistic landscape of Renaissance Italy.

The Name of the Rose (1986)

The Name of the Rose is a 1986 historical mystery film directed by Jean-Jacques Annaud, based on the 1980 novel of the same title by Umberto Eco.[3] Sean Connery stars as the Franciscan friar William of Baskerville, called upon to solve a deadly mystery in a medieval abbey. Christian Slater portrays his young apprentice, Adso of Melk, and F. Murray Abraham his Inquisitor rival, Bernardo Gui. Michael Lonsdale, William Hickey, Feodor Chaliapin Jr., Valentina Vargas, and Ron Perlman play supporting roles.

Meriç'te Bir Ritim: Rönesans'tan Günümüze Bilgi, Disiplin ve Kürek

Sabahın ilk ışıkları Meriç'in yüzeyine düşerken, su neredeyse kusursuz bir aynaya dönüşür. O aynada yalnızca gökyüzü değil, insanlığın yüzyıllardır süren arayışı da yansır: daha ileriye gitmek, daha iyiyi bulmak, bilinmeyen keşfetmek...

Rönesans insanı bu yolculuğu kalemle, pusulayla ve teleskopla yaptı. Bugünün gençleri ise bazen bir teknenin içinde, aynı ritimde suyu yararak devam ediyor bu yolculuğa. Çünkü ilerlemek, her çağda aynı soruyla başlar:

"Daha ileriye nasıl giderim?"

Rönesans, yalnızca sanatın ve bilimin yeniden doğuşu değil; aynı zamanda insanın bilgiyle kurduğu ilişkinin köklü bir dönüşümüdür. Orta Çağ'ın aktarıma dayalı bilgi anlayışı, yerini sorgulayan, deneyen ve üreten bir zihinsel yapıya bırakmıştır. Leonardo da Vinci'nin disiplinler arası yaklaşımı ve Nicolaus Copernicus'un evren tasavvurunu değiştiren cesareti, bilginin durağan değil; sürekli hareket hâlinde olan bir süreç olduğunu açıkça ortaya koyar.

Bu noktada kürek sporu, yalnızca fiziksel bir aktivite olarak değil; disiplin, ritim ve kolektif aklın somutlaştığı bir alan olarak değerlendirilebilir. Tarihsel olarak kürek, Antik uygarlıklardan modern döneme kadar hem ulaşım hem de keşif aracı olmuş; özellikle 19. yüzyılda Avrupa üniversitelerinde entelektüel bir spor kimliği kazanmıştır. University of Oxford ve University of Cambridge arasındaki rekabetle kurumsallaşan bu gelenek, bireysel performans ile takım uyumu arasındaki hassas dengeyi temsil eder.

Kürek sporunu özgün kılan temel unsur, eş zamanlılık ve ortak hedef bilincidir. Bir teknenin su üzerinde verimli ilerleyebilmesi için sporcuların yalnızca fiziksel olarak güçlü olması yeterli değildir; aynı ritimde hareket etmeleri, aynı stratejiyi benimsemeleri ve ortak bir zihinsel odak geliştirmeleri gerekir. Bu yönüyle kürek, bilginin üretim sürecine benzer: farklı bireylerin katkıları, ortak bir amaç doğrultusunda birleştğinde anlamlı ve sürdürülebilir bir ilerleme ortaya çıkar.

Bu perspektiften bakıldığında TED Edirne Kürek Kulübü, yalnızca sportif bir oluşum değil; aynı zamanda gençlerin çok yönlü gelişimini destekleyen bir öğrenme ortamıdır. Edirne'nin tarihsel dokusunu şekillendiren Meriç Nehri üzerinde gerçekleştirilen antrenmanlar, öğrencilere disiplin, süreklilik ve öz denetim kazandırırken; doğayla uyum içinde hareket etmenin önemini de öğretir. Kulübün kısa sürede elde ettiği başarılar ve yetiştirdiği sporcular, bu yaklaşımın somut bir göstergesidir.

Rönesans'tan bu yana bilginin yolculuğu, durağanlıktan harekete; bireysellikten kolektif üretime doğru evrilmiştir. Bugün bir kürek teknesinde senkronize şekilde ilerleyen sporcular, aslında bu tarihsel dönüşümün günümüzdeki temsilcileridir. Her kürek darbesi yalnızca suyu yarmaz; aynı zamanda geçmişten geleceğe uzanan bir öğrenme ve gelişim çizgisini de yeniden üretir.

Sonuç olarak kürek, gençler için yalnızca bir spor değil; disiplinli düşünmenin, birlikte üretmenin ve hedef odaklı ilerlemenin güçlü bir metaforudur. Tıpkı Rönesans insanı gibi, bugünün gençleri de hareket ettikçe, sorguladıkça ve birlikte çalıştıkça gelişir. Ve belki de en anlamlı yolculuk, Meriç'te başlayan bu ritmin hayatın tüm alanlarına taşınabilmesidir.

A Rhythm on the Maritsa: From the Renaissance to Today's Journey of Knowledge, Discipline, and Rowing

As the first light of dawn falls upon the surface of the Maritsa River, the water becomes almost a perfect mirror. In that reflection, one can see not only the sky but also humanity's centuries-long pursuit: to move further, to discover more, and to understand the unknown.

The Renaissance was not only a rebirth of art and science, but also a profound transformation in humanity's relationship with knowledge. The passive transmission of ideas in the Middle Ages gradually gave way to a more critical, experimental, and productive mindset. The interdisciplinary vision of Leonardo da Vinci and the revolutionary courage of Nicolaus Copernicus in reshaping humanity's understanding of the universe clearly demonstrate that knowledge is not static, but constantly in motion.

In this sense, rowing can be understood not merely as a physical activity, but as a discipline where rhythm, endurance, and collective intelligence converge. Historically, rowing has served as both a means of transportation and exploration since ancient civilizations, eventually gaining an intellectual and institutional identity in European universities. The rivalry between University of Oxford and University of Cambridge in the 19th century helped establish rowing as a symbol of both academic tradition and teamwork, representing the delicate balance between individual performance and collective harmony.

What distinguishes rowing is its principle of synchronization and shared purpose. For a boat to move efficiently across water, it is not enough for athletes to be individually strong; they must move in perfect rhythm, share the same strategy, and maintain a unified mental focus. In this respect, rowing mirrors the production of knowledge itself: meaningful and sustainable progress emerges when individual contributions are aligned toward a common goal.

From this perspective, the TED Edirne Rowing Club is not merely a sports organization, but also an educational environment that supports the holistic development of young people. Training sessions on the Maritsa River, which shapes the historical identity of Edirne, foster discipline, consistency, and self-regulation while also teaching the importance of harmony with nature. The club's achievements and its growing presence in competitive rowing reflect the strength of this approach.

Since the Renaissance, the journey of knowledge has evolved from stillness to motion, and from individuality to collective production. Today, the synchronized movement of rowers in a single boat represents a contemporary continuation of this historical transformation. Every stroke does not merely cut through water; it also recreates a continuous line of learning and development that extends from the past into the future.

In conclusion, rowing is more than a sport for young people; it is a powerful metaphor for disciplined thinking, collaborative creation, and purposeful progress. Just like the Renaissance individual, today's youth develop through movement, inquiry, and cooperation. Perhaps the most meaningful journey is the one that begins on the Maritsa River and extends into every aspect of life.

REFERENCES

- Burke, Peter. The Renaissance. Macmillan, 1999.
- Greenblatt, Stephen. The Swerve: How the World Became Modern. W. W. Norton & Company, 2011.
- Copernicus, Nicolaus. On the Revolutions of the Heavenly Spheres. 1543.
- Da Vinci, Leonardo. Notebooks. Various edited editions, compiled manuscripts.
- The Boat Race. Oxford and Cambridge University Boat Clubs, www.theboatrace.org.
- World Rowing. History of Rowing. World Rowing Federation (FISA), www.worldrowing.com.
- International Olympic Committee. Rowing. Olympic.org, www.olympics.com.
- TED Edirne Kürek Kulübü. Official Website and Club Information. tededirnekurekkulubu.com.

TED EDİRNE KOLEJİ KÜREK KULÜBÜ

RÖPORTAJ İNTERVIEW

DOÇ. DR. AYŞE PELİN TEKİNALP
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SANAT TARİHİ

RÖNESANS SÖYLEŞİLERİ
RENAISSANCE TALKS

Rönesans, insanlık tarihinin en parlak dönemlerinden biri olarak sanat, bilim ve felsefenin kesiştiği bir yeniden doğuş çağıydı. Bu dönemde sanatçılar ve düşünürler, antik dünyanın estetik değerlerini ve entelektüel mirasını yeniden keşfederek insan merkezli bir bakış açısının temellerini attılar. Bugün, teknolojinin ve dijital araçların dönüştürdüğü çağımızda bile Rönesans'ın ışığı hâlâ yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor.

“Bilginin Gücü: Rönesansın Aydınlığından Dijital Çağın Algoritmalarına” temasıyla hazırladığımız bu özel sayımızda; antik mirasın, hümanizmin ve yaratıcılığın günümüz dünyasındaki yankılarını sanat tarihi perspektifinden ele alıyoruz. Bu bağlamda, sizinle geçmişin bilgeliğinin bugünün teknolojik evreninde nasıl yeniden hayat bulduğunu konuşmak istiyoruz. Neler söylemek istersiniz değerli hocam?

Doç. Dr. A. Pelin TEKİNALP: Rönesans, sanat, bilim ve felsefenin bir araya geldiği, aynı zamanda sanatçıların esin kaynaklarını Antik Çağ'da arayarak geçmişle yeniden bağ kurduğu bir dönüm noktasıydı.

Dinin yaşamın odak noktası olduğu dönemden sonra hatta dönemin içinde üniversitelerin kurulması bunu tetikledi. Öncelikle üniversitelerde dinin tartışıldığı, konuşulduğu bu üniversitelerde farklı düşünceler yükseldi. Orta Çağ'da sorgulama, deney, soru sorma yasaktı. Her sorunun yanıtının kutsal kitapta olduğu düşüncesiyle üretilen bilgi dinseldi ve tekti. Ancak Orta Çağ'ın sonlarına doğru kurulan üniversitelerde farklı görüşler ortaya çıkmaya başladı. Ayrıca İslam Orta Çağı'nda Latince'den Arapçaya çevrilen kitaplar bu safer tekrar Latinceye çevrildi. Dolayısıyla bakış yönü. Antik Dönem, antik bilgi olunca Antik Çağ'da, zaten keşfedilmiş, kullanılmış, yayınlanmış bilgi yeniden gündeme gelmiştir. Rönesans insanı Antik Dönem bilgisini yeniden keşfetti ancak olduğu gibi kullanmadı. Öğrenilmiş bilgiyi, keşifleri yeniden keşfetmedi. Zaten keşfedilmiş olanın hakkını vererek ondan yararlandı ve dönemine dönüştürerek, geliştirerek kullandı. Kopyalamadı, yararlandı.

Antik ve Rönesans mirası üzerine yakından çalışan bir sanat tarihçisi olarak hümanizm ruhu ve kültürel miras saygısının bugünün sanatçıları, bilim insanlarını ya da arkeologlarını nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz?

Doç. Dr. A. Pelin TEKİNALP: Bu ruh etkilemeli. Rönesans “yeniden doğuş” ise sadece kelime anlamıyla bile herkesi ve her dönemi etkilemeli. İnsanı odağına alan “hümanizm” her şey insan için görüşünü paylaşarak her meslek sahibini de etkilemeli. Etkiliyor mu emin değilim ama bence her şey insan için olmalıdır.

Eğer Leonardo da Vinci bugün yaşasaydı yapay zekâ veya dijital tasarım gibi modern araçlarla sanat, teknoloji ve mirasın korunması arasındaki ilişkiyi nasıl yorumlardı?

Doç. Dr. A. Pelin TEKİNALP: Yaşasaydı eğer, galiba bunları keşfedenlerin başında gelirdi Leonardo. 1. yüzyıl Roma kentinde Papa Roma’nın ve Vatikan’ın ön plana çıkmasını kültür ve sanatta görmüş ve Leonardo, Michelangelo, Raffaello’yu bu konuda istihdam etmiştir. Böyle bir ortamda istediği gibi çalışmasına izin verilen sanatçı çalışmış ve her şeyi yazmıştır. Ama bir yandan da bulgularını, keşiflerini saklamak için çaba harcayan birinin bunları paylaşp paylaşmayacağı konusunda da ciddi şüphelerim var. Kentler arası savaşlar için düşündüğü stratejiler, savaş aletleri kazanmak için kullanılmış olsa da bugün codexlerden okunan bilgiler başta anatomi, insan vücudu gibi hayati bilgilerin keşfi ne yazık ki 19. yüzyılda gerçekleşmiş olması bilim adına üzücüdür. Dolayısıyla düşündüklerini, bulgularını yine defterlerden öğrenmenin üzüntüsü da sanki bize düşerdi. Ama Antik Dönem kitaplarını okuyan, inceleyen dolayısıyla insanlığın mirasından yararlanan biri mirasa değer vermiştir orası kesin.

Bu sayının teması “Bilginin Gücü: Rönesansın Aydınlığından Dijital Çağın Algoritmalarına” Dijital çağda bilgiyi bilgece ve yaratıcı bir şekilde kullanmak isteyen gençlere hangi mesajı vermek istersiniz?

Doç. Dr. A. Pelin TEKİNALP: Eğer Rönesans ruhundan söz edersek bu ruh neyi göstermiştir, elbette Orta Çağ’dan farklı olarak soru sormanın gücünü. Merak, sorgulama, deney, soru sormak gibi kavramlar; bilimin, sanatın, edebiyatın ve elbette yaşamın temelidir. Bize yüklenen her şeyi “acaba”, “kesin doğru mu” gibi sorgulayarak daha iyiye ulaşmanın ve sizce “başarılı olmanın” yolunu aramanız dileğiyle... Kendinize fırsat verin.

Değerli hocam, Rönesans Dönemi ve çağıma etkileriyle ilgili gerçekleştirdiğimiz bu söyleşide bizlere yol gösterici aydınlatıcı bilgiler verdiğiniz için okulumuz adına size çok teşekkür ediyoruz.

The Renaissance, as one of the brightest periods in human history, was an age of rebirth where art, science, and philosophy intersected. During this period, artists and thinkers rediscovered the aesthetic values and intellectual heritage of the ancient world, laying the foundations of a human-centered perspective. Even today, in an age transformed by technology and digital tools, the light of the Renaissance continues to illuminate our path.

In this special issue, prepared under the theme “The Power of Knowledge: From the Enlightenment of the Renaissance to the Algorithms of the Digital Age,” we examine the reflections of ancient heritage, humanism, and creativity in today’s world from the perspective of art history. In this context, we would like to discuss with you how the wisdom of the past is being revived in today’s technological universe. What would you like to share with us, dear professor?

Assoc. Prof. Dr. A. Pelin Tekinalp:

The Renaissance was a turning point where art, science, and philosophy came together, and where artists reconnected with the past by seeking inspiration in antiquity. Following a period in which religion was the central focus of life—and even during that period—the establishment of universities played a triggering role. Initially, these universities, where religion was discussed and debated, became spaces where different ideas began to emerge. In the Middle Ages, questioning, experimentation, and inquiry were forbidden. Knowledge was considered singular and religious, based on the belief that all answers were found in sacred texts. However, toward the end of the Middle Ages, alternative perspectives began to develop within universities.

Additionally, books that had been translated from Latin into Arabic during the Islamic Middle Ages were retranslated into Latin. As a result, when the focus shifted toward antiquity and ancient knowledge, information that had already been discovered, used, and documented in ancient times re-emerged. Renaissance thinkers rediscovered this ancient knowledge but did not use it as it was. They did not simply repeat past discoveries; rather, they built upon them, transforming and advancing them according to the needs of their own time. They did not copy—they benefited from it.

As an art historian closely working on ancient and Renaissance heritage, how do you think the spirit of humanism and respect for cultural heritage influence today’s artists, scientists, and archaeologists?

Assoc. Prof. Dr. A. Pelin Tekinalp:

This spirit should influence them. If the Renaissance means “rebirth,” even its literal meaning should impact every individual and every era. Humanism, which places the human being at the center, should influence all professions through the idea that everything is for humanity. I am not entirely sure whether it does, but in my opinion, everything should indeed be for humanity.

If Leonardo da Vinci were alive today, how do you think he would interpret the relationship between art, technology, and heritage preservation through modern tools such as artificial intelligence or digital design?

Assoc. Prof. Dr. A. Pelin Tekinalp:

If he were alive, he would probably be among the pioneers of these discoveries. In Renaissance Rome, the Pope promoted the prominence of Rome and the Vatican through culture and art, employing figures like Leonardo, Michelangelo, and Raphael. In such an environment, where artists were allowed to work freely, Leonardo produced extensively and documented everything. However, he was also someone who made efforts to conceal his findings and discoveries. Therefore, I have serious doubts about whether he would share them openly.

Although some of his ideas—such as war strategies and machines—were used for warfare, it is unfortunate for science that many of the vital discoveries found in his codices, especially in anatomy and the human body, were only fully realized in the 19th century. Thus, we might once again be left with the bittersweet experience of learning his thoughts through notebooks. Nevertheless, as someone who studied and examined ancient texts, Leonardo undoubtedly valued the heritage of humanity.

The theme of this issue is “The Power of Knowledge: From the Enlightenment of the Renaissance to the Algorithms of the Digital Age.” What message would you like to give to young people who wish to use knowledge wisely and creatively in the digital age?

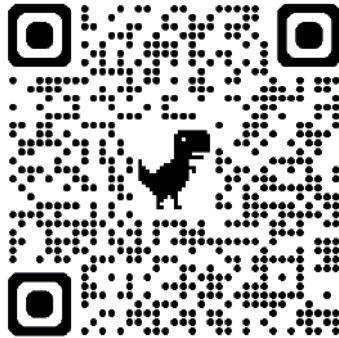
Assoc. Prof. Dr. A. Pelin Tekinalp:

If we speak of the Renaissance spirit, what did it show us? Above all, the power of questioning—in contrast to the Middle Ages. Curiosity, inquiry, experimentation, and asking questions are the foundations of science, literature, art, and, of course, life itself. I encourage you to question everything that is presented to you—asking “What if?” or “Is this absolutely true?”—and to seek better ways forward and your own path to success. Give yourself opportunities.

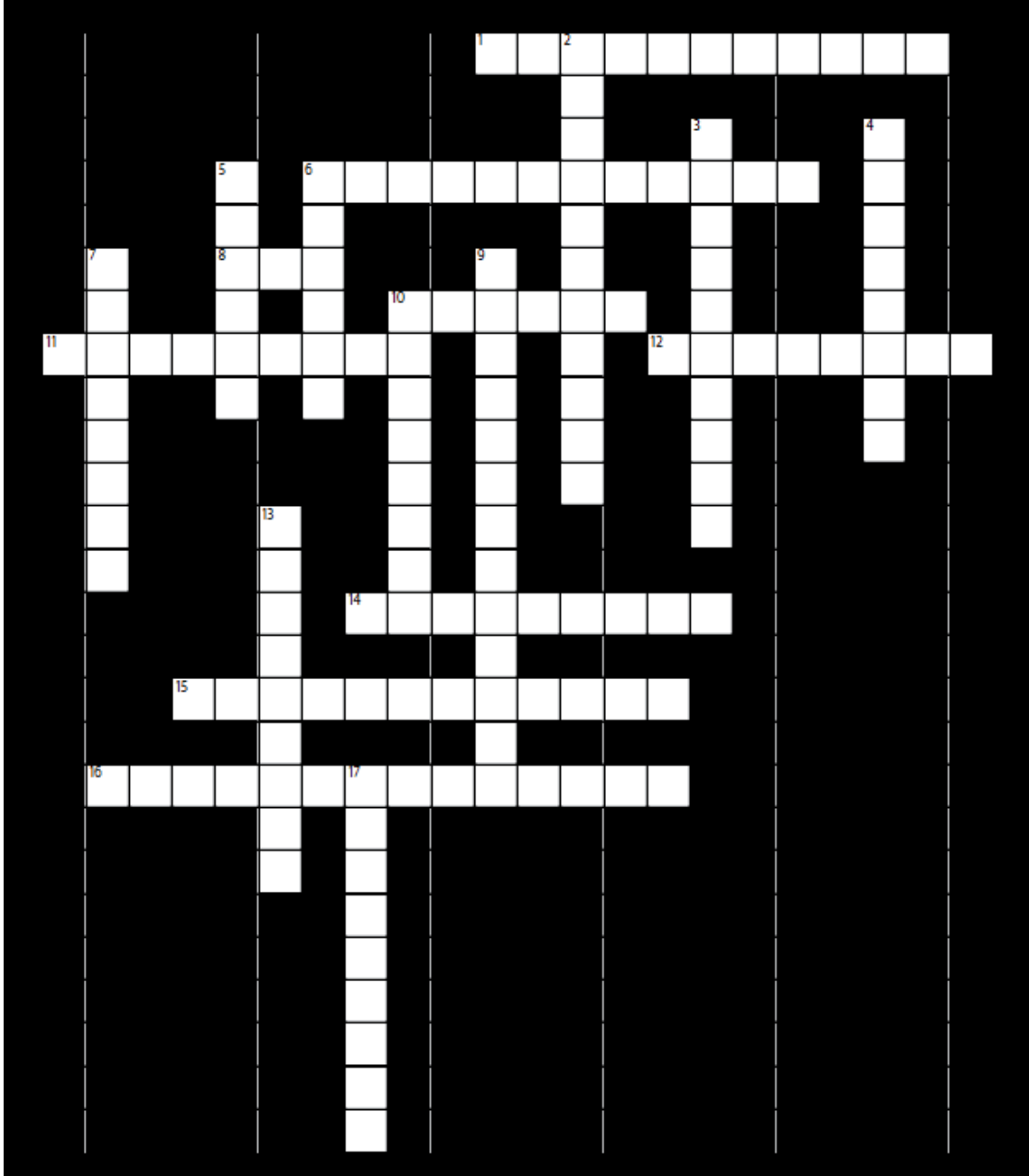
Dear professor, on behalf of our school, we would like to sincerely thank you for providing such insightful and guiding perspectives in this interview on the Renaissance and its impact on our present age.

BULMACA VE DİJİTAL OYUNLAR

KARTEŞLEŞTİRME OYUNU

<https://ronesansgame.netlify.app/>

SORULAR

YATAY

- 1 “Amaca ulaşmak için her yol mubahtır” anlayışıyla bilinen siyaset filozofu
- 6 “Davud” heykeliyle insan bedenini idealize eden Rönesans sanatçısı.
- 8 Bilimsel düşüncüyü, eleştirel aklı ve çağdaş eğitimi temel alan okulumuzun kısa adı.
- 10 Orta Çağ’da bilgiyi tekeline alan, Rönesans’ta otoritesi sorgulanan kurum.
- 11 “Decameron” adlı eseriyle Rönesans edebiyatının temellerini atan yazar.
- 12 “İnsan Vücudu Üzerine” adlı çalışmasıyla modern anatominin temellerini atan bilim insanı.
- 14 Orta Çağ’da eğitimi belirleyen, Rönesans’ta etkisini kaybeden felsefi düşünce sistemi.
- 15 Antik Yunan ve Roma eserlerinin yeniden incelenmesiyle oluşan zihinsel dönüşüm süreci.
- 16 Rönesans’ta doğayı anlamak için yapılan sistemli gözlem ve kayıt çalışmaları

AŞAĞIYA

- 2 Rönesans sanatında ışık-gölge karşıtlığıyla hacim kazandırma tekniği.
- 3 Resimde derinlik algısını matematiksel kurallarla veren teknik.
- 4 Rönesans’ta evrenin merkezine insan aklını koyan düşünce anlayışı.
- 5 Rönesans’ta bilginin yayılmasını hızlandırarak Reform’a da zemin hazırlayan icat.
- 6 Rönesans’ın İtalya’da doğmasında bankacılık ve sanat hamiliğiyle etkili olan aile.
- 7 Rönesans’ın İtalya’da başladığı şehir
- 9 Orta Çağ’ın skolastik düşüncesine karşı geliştirilen, sorgulamayı esas alan yaklaşım.
- 10 “Güneş merkezli evren” görüşüyle kilise öğretisini sarsan bilim insanı.
- 13 Rönesans sanatında ideal insan bedeninin matematiksel oranlarla gösterilmesi fikri.
- 17 Leonardo’nun anatomi, mühendislik ve doğa gözlemlerini kaydettiği, ters yazıyla tuttuğu defterleri.

YANITLAR

<https://puzzel.org/tr/crossword/play?p=-OkU4uQEWuMovDKt1wHg>

ÖĞRENCİLERİMİZİN ÇİZİMLERİYLE

OUR STUDENTS' DRAWING

RÖNESANS

RENAISSANCE

Defne Işık BAYRAKTAROĞLU

TED Edirne Koleji

11. Sınıf Öğrencisi

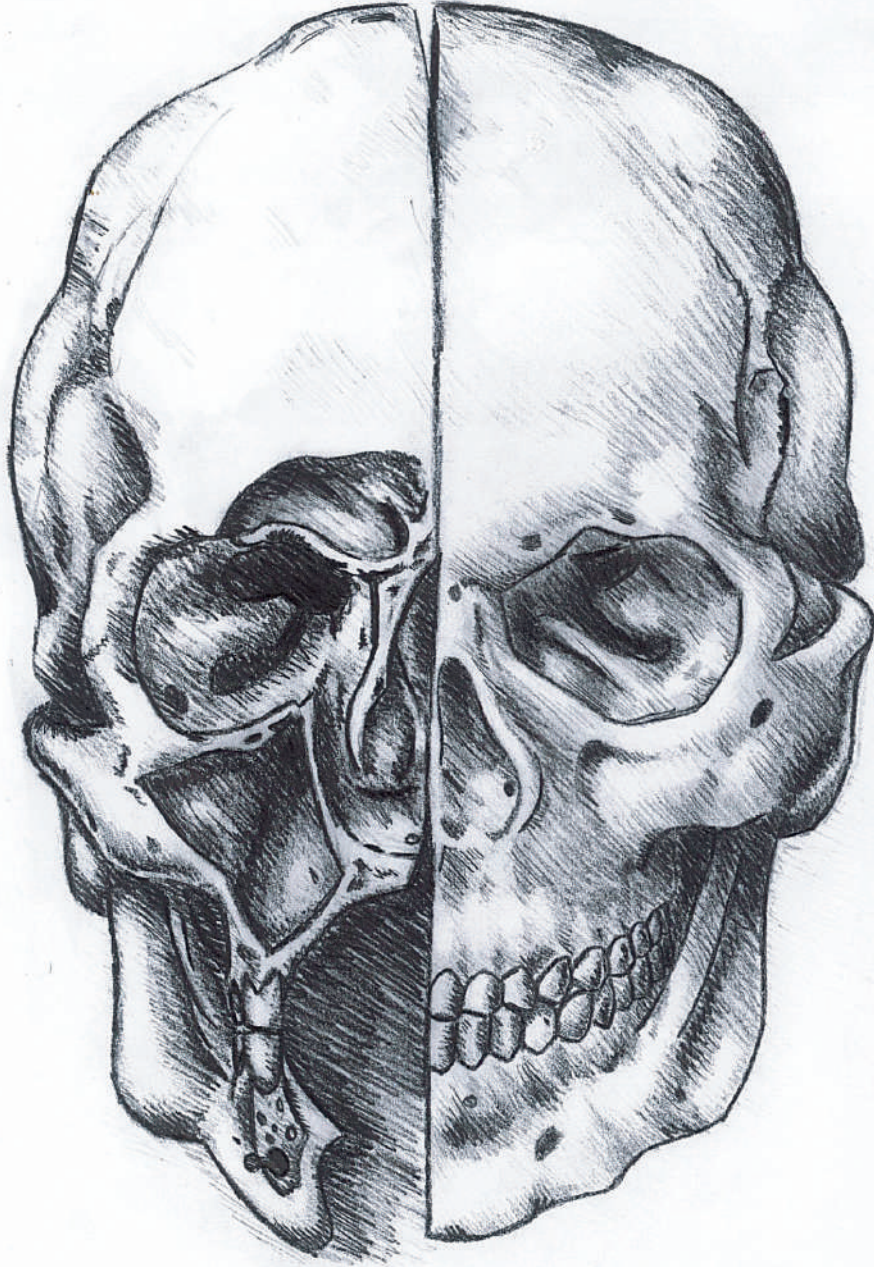

TARİHİN MEŞALESİ 45

TORCH OF HISTORY

[Signature]

Beylem MERİÇ
TED Edirne Koleji
11. Sınıf Öğrencisi

Ada Ezgi PÖGE
TED Edirne Koleji
11. Sınıf Öğrencisi

